

Nærings- og fiskeridepartementet

Rapport

Forenklingsarbeidet for næringslivet

2011–2017

INNHold

1. Innledning	4	7. Utfordringer i forenklingsarbeidet	17
2. Bakgrunn og forenklingsmål	5	8. Veien videre	18
3. Målet er nådd	6	8.1 Tiltak som er besluttet, men som krever oppfølging	18
4. Noen eksempler på viktige forenklingsområder	10	8.2 Tiltak som ikke er endelig besluttet	19
4.1 Digitalisering av rapportering og søknader – kun én gang	10	9. Forenklingsarbeidet i andre land	21
4.2 Regnskap og bokføring	10	9.1 Danmark	21
4.3 Elektronisk tinglysingssystem for eiendom	10	9.2 Sverige	21
4.4 Plan og bygg	11	9.3 Storbritannia	22
4.5 A-ordningen	11	9.4 Nederland	22
4.6 Digitalt samarbeid mellom offentlig og privat sektor	11	9.5 EUs Better regulation agenda	22
5. Noen sentrale etaters forenklingsarbeid	13	10. Beregning av gevinster	24
5.1 Skatteetaten	13	11. Forenklingstiltakene	26
5.2 Brønnøysundregistrene og Altinn	13	11.1 Regelforenklinger – estimerte tiltak	27
5.3 Regelrådet	14	11.2 Digitalisering mm. – estimerte tiltak	39
6. Hva er forenkling og hvorfor forenkle?	15	11.3 Regelforenklinger – ikke-estimerte tiltak	44
		11.4 Digitalisering mm. – ikke-estimerte tiltak	61
		Noter	69

1.

INNLEDNING

Forenklingsarbeidet har bred politisk oppslutning. Regjeringen gjennomfører et arbeid for å redusere de administrative byrdene for næringslivet, forenkle og effektivisere offentlig forvaltning og forenkle hverdagen for privatpersoner samt de frivillige organisasjonene. Nærings- og fiskeridepartementet koordinerer forenklingsarbeidet rettet mot næringslivet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ansvaret for arbeidet rettet mot innbyggere og offentlig forvaltning, mens Kulturdepartementet har satt i gang tiltak for å forenkle hverdagen for de frivillige. Alt dette trekker i samme retning og fører til et enklere Norge for næringslivet, det offentlige, privatpersoner og frivillige organisasjoner. Målet er at arbeidet totalt sett skal bidra til bedre verdiskapningsevne for både næringsliv og forvaltning og økt nytte for innbyggerne.

Norge er et modent digitalt marked, også sammenlignet med andre europeiske land. En stor andel av befolkningen bruker Internett daglig, og flere næringer har digitalisert sine forretningsprosesser med betydelige effektiviseringsgevinster som resultat. Videre er det norske samfunnet tradisjonelt preget av stor grad av åpenhet og tillit mellom forvaltning, institusjoner, næringsorganisasjoner og næringsliv. Disse faktorene er viktige forklaringer på at Norge holdet et relativt høyt tempo i forenklingsarbeidet.

Forenklingsarbeidet for næringslivet berører alle departementer. Nærings- og fiskeridepartementet har organisert et forenklingsprosjekt som samarbeider med hele forvaltningen for å identifisere samt gjennomføre gode tiltak. Prosjektet skal bidra til at tempoet i arbeidet holdes oppe. Det har vært viktig å ha en god og løpende dialog med næringslivets organisasjoner i dette arbeidet. Dermed heves kvaliteten på tiltakene, og total tid for gjennomføring reduseres.

I denne rapporten oppsummeres mål og status for forenklingsarbeidet for næringslivet for perioden 2011–2017, og gjennomførte tiltak beskrives.

2.

BAKGRUNN OG FORENKLINGSMÅL

Vekslede regjeringer har vært opptatt av å gjennomføre forenklinger for næringslivet slik at næringslivets verdiskapningsevne styrkes. I de siste 20 årene har det vært en rekke initiativer. Bondevik I-regjeringen satte høsten 1998 i gang prosjektet «Et enklere Norge». Målet var å gjøre regelverk og byråkrati enklere for bedriftene og å redusere skjemaveldet. Bondevik-regjeringens initiativ ble videreført av regjeringene Stoltenberg I og Bondevik II. Handlingsplanen «Et Enklere Norge» ble lansert i 2002, og i 2005 ble det satt et mål om at næringslivets administrative kostnader ved etterlevelse av regelverk skulle reduseres vesentlig innen utgangen av 2012.

I 2011 ble det satt ned en prosjektgruppe med mandat til å koordinere igangsatt forenklingsarbeid for næringslivet samt initiere nye tiltak for hele forvaltningen, og for første gang ble det satt et konkret reduksjonsmål. Regjeringen Stoltenberg II satte et mål om at innen utløpet av 2015 skulle kostnadene næringslivet hadde med å følge opp myndighetspålagte rapporteringskrav, reduseres med 10 mrd. kroner.¹

Ved tiltredelsen i 2013 styrket regjeringen Solberg det pågående arbeidet ytterligere. I Sundvollen-plattformen var målet å redusere næringslivets årlige kostnader ved myndighetspålagte rapporteringskrav med 25 pst. før utløpet av 2017, sammenlignet med kostnadene i 2011. Arbeidet ble satt i sammenheng med andre satsingsområder for regjeringen, som styrket konkurransekraft og en enklere hverdag. Som en praktisk tilnærming har departementet lagt til grunn at reduksjonsmålet utgjør 15 mrd. kroner i årlige besparelser. Nærings- og fiskeridepartementet har hvert år rapportert om fremdriften i forenklingsarbeidet i departementets budsjettproposisjon.

3.

MÅLET ER NÅDD

Det er gjennomført forenklinger i perioden 2011–2017 som gir en estimert årlig brutto besparelse for næringslivet på 16,970 mrd. 2017-kroner. I 2011-kroner utgjør dette i overkant av 15 mrd. kroner. Mange av forenklingstiltakene har også en positiv effekt for forvaltningen og innbyggerne. Denne effekten er ikke prissatt i denne sammenheng.

Det har også vært viktig å unngå nye unødvendige byrder. Eksempler på tiltak som i større eller mindre grad har bidratt til å øke næringslivets administrative byrder de senere år, er blant annet innføring av nye regler for kassaapparater og krav til personaljournal i særskilte bransjer. Dette er i stor grad virkemidler for å få bukt med økonomisk kriminalitet og svart arbeid. Etter en kost-nytte-vurdering har departementet ikke estimert nøyaktige kostnadstall for nye administrative byrder. Men så langt vi har oversikt, er vurderingen at de ikke påvirker oppnåelsen av forenklingsmålet i særlig grad.

Gjennom det daglige arbeidet vokste det frem et behov for å sette opp noen visjoner og mål for arbeidet. Målene er kommet til over tid:

- **Et selskap skal kunne «etableres, driftes og avvikles» elektronisk.** Gjennom målrettet arbeid i Brønnøysundregistrene ble dette oppnådd i 2015.
- **Altinn skal være en moderne plattform for kommunikasjon og rapportering mellom næringsliv og forvaltning.** Gjennom målrettet arbeid og modernisering av lowerket er dette oppnådd for rapportering mellom næringsliv og stat. De fleste tjenester som folk vanligvis forholder seg til, er imidlertid kommunale. Samtidig har statlige virksomheter ofte et større samlet kompetansemiljø og mer ressurser enn iallfall små kommuner kan forventes å ha. I stortingsmeldingen Digital Agenda for Norge legges det derfor opp til at staten tar et større ansvar for å utvikle tjenester som også kommunesektoren kan benytte.²
- **Vi skal ha Europas beste system for kommunikasjon og rapportering mellom næringsliv og forvaltning.** Dette betyr en fullt ut elektronisk flyt i kjeden bokføring, regnskap, ansatte, lønn, skattetrekk, mva.-rapportering og oppgjør, årsregnskap, skattemelding og skatteoppgjør. En rekke av elementene i denne kjeden er allerede digitale, men mye gjenstår her (blant annet årsregnskap, e-faktura, e-id, selvangivelse og elektronisk mva.-rapportering og oppgjør).

- **Det skal kreves gode grunner for å pålegge næringslivet nye byrder.** Regelrådet er opprettet og hadde sitt første møte i juni 2016. Regelrådet har hatt en vellykket oppstart.
- **Regelverket for næringslivet skal være aktuelt og moderne, og kun gjelde de områdene det er nødvendig å regulere.** Her er blant annet lovene og forskriftene i Nærings- og fiskeridepartementet og Finansdepartementet gjennomgått. Så langt er seks lover under NFD opphevet og ny skatteforvaltningslov i 2017 erstatter ligningsloven og omtrent 60 skatteforskrifter.
- **Det store markedet for offentlige anskaffelser skal fungere effektivt og bidra til vekst i næringslivet.** På tross av en rekke forenklinger i selve kjøpsprosessen samt i grenseverdier for hvilke innkjøp som faller inn under regelverket, har vi fremdeles et stykke igjen for å oppfylle denne visjonen. Norge har sammen med Tyskland, ifølge Europakommisjonens rapport «Public procurement in Europe» fra mars 2011, Europas høyeste kostnader for å gjennomføre et offentlig innkjøp.³ Digitalisering av anbudsdelen samt selve gjennomføringen er under utarbeidelse og vil bli fasett inn i løpet av 2018 og 2019. Her kan det ligge forenklingsgevinster både gjennom lavere kostnader og effektivisering av tidsbruk.
- **Alle tjenester/rapporteringer for næringslivet skal digitaliseres og oppleves som moderne og effektive.** Ifølge Brønnøysundregistrene var 95 pst. av alle rapporteringskrav med et volum på over 3000 rapporteringer digitalisert ved slutten av 2015. Nå er vi inne i en ny fase for å gjennomføre neste bølge av digitaliseringen. Dette skiller seg fra «å sette strøm på et skjema» ved at det utvikles rene digitaliserte rapporteringsformer med delvis forhåndsutfyllt informasjon.
- **Småelskapene skal ha en optimal juridisk struktur og enkle bokførings- og regnskapsregler.** Kravene til småelskapene er forenklet sammenlignet med kravene til større selskaper. Det er blant annet innført terskelverdier i regnskapsloven med hensyn til hva man krever av selskaper avhengig av deres størrelse.
- **Sanntids elektronisk registrering og rapportering, ikke etterkontroll.** Visjonen fremhever behovet for sanntidsregistrering og rapportering av hendelser slik at behovet for omfattende tidsbruk for etterkontroll reduseres. Å oppnå denne visjonen krever digitaliserte løsninger på nye områder.
- **Forvaltningen må samarbeide digitalt med næringslivet på bransjenivå.** Etter utviklingen av en samtykkebasert løsning i Altinn har det utviklet seg et fruktbart samarbeid mellom Finans Norge og Brønnøysundregistrene/Altinn, Skattedirektoratet (SKD), NAV og Politiet. En rekke prosjekter er definert hvor man kan digitalisere eksisterende rutiner for informasjonsutveksling gjennom bruk av samtykketeknologien, hvorav de tre første er behandlet av regjeringen. Vi ønsker videre å bygge opp et samarbeid for digitalisering i Olje- og offshorebransjen, Landbruk samt i Fisk og Havbruk for å kapitalisere på de gode erfaringer fra samarbeidet med finansbransjen.

For å konkretisere visjonene ble det utarbeidet noen delmål. Et utvalg av tiltakene er satt inn under disse delmålene. Enkelte tiltak kan være nevnt under flere delmål. Alle tiltak er beskrevet i punkt 11.

- Det skal bli enklere å starte næringsvirksomhet
 - Redusert krav til minste aksjekapital fra 100 000 til 30 000 kroner (se tiltak 2)
 - Digitalisert bedriftsetablering og bedre veiledningstjenester (Altinn, Brønnøysundregistrene (BR)) (se tiltak 33)
 - Gründerportal for enklere bedriftsetablering (Innovasjon Norge) (se tiltak 98)
 - Aksjeloven forenklet mht. stiftelse av aksjeselskaper – enklere krav til utarbeidelse og færre dokumenter, åpningsbalanse, teknologinøytralitet (se tiltak 5, 21, 24, 26, 58, 89)
 - Skattefri omdanning fra NUF til AS (se tiltak 55)
 - Mulighet for elektronisk stiftelse av aksjeselskap (se tiltak 41)
- Det skal bli enklere å drive næringsvirksomhet
 - Halvering av oppbevaringstid for regnskapsdokumentasjon (se tiltak 13, 86)
 - Forenklinger i bokføringsloven og regnskapsloven – bl.a. elektronisk lagring, begrenset regnskapsplikt og ingen årsberetning for mindre bedrifter (se tiltak 3, 7, 26, 29, 30, 32, 56)
 - Forenklinger i konkurranseloven – heving av terskelverdi for meldeplikt (se tiltak 63)
 - Forenklinger i aksjeloven – styring, elektronisk kommunikasjon, kapitalregler og teknologinøytrale rapporteringskrav (se tiltak 6, 20–24, 58, 59, 88, 89)
 - Fullelektronisk samordnet registermelding (se tiltak 36, 111)
 - Enklere og mindre rapportering til Statistisk sentralbyrå (se tiltak 43)
 - Enklere håndtering av reiseregninger og refusjoner (se tiltak 9, 12)
 - Forenklinger i plan- og bygningsloven (se tiltak 17, 25)
 - Forenklinger i anskaffelsesregelverket (se tiltak 74, 84, 85)
- Kravene til drift skal, hvis hensiktsmessig, skille mellom små og store bedrifter
 - Revisjonsplikten fjernet for små bedrifter inklusive morselskaper (se tiltak 1, 23)
 - Endringer i regnskapsloven – årsberetning, begrenset regnskapsplikt (se tiltak 28, 29, 56)
- Det skal tilstrebes en god serviceholdning både i tid og form
 - Innovasjon Norge – forenklet tjenesteportefølje og kundedialog samt reduksjon av behandlingstid (se tiltak 93)
 - Mattilsynets regellesehjelp (se tiltak 91)
 - Nettportal for arbeidsinnvandring og tjenesteimport (se tiltak 92)
 - Satsing på korte svartider og god veiledning i Altinn (se tiltak 33)
 - Gründerportal (se tiltak 98)
 - Altinn med elektronisk tilbakemelding (svar innen 1 time) for elektroniske søknader (se tiltak 38)
- Etterspurt informasjon fra forvaltningen skal finnes ett sted, den skal være relevant og komme hurtig
 - Nye mer helhetlige HMS-forskrifter (fra 47 til 6) (se tiltak 54)
 - Forskriftsforenkling i fiskeri (fra 6 til 1) (se tiltak 49)
 - Forskriftsforenkling i landbruk (se tiltak 52, 80)
 - Forenkling av prosesser i sjøfart (se tiltak 79, 94, 104)
 - Ny skatteforvaltningslov (se tiltak 83)
 - Regelhjelp.no – veiviser til HMS-regelverket
 - Samling av etterspurt informasjon via Altinn/BR

- Det skal ikke innføres nye byrder for næringslivet uten at konsekvensene er grundig vurdert
 - Ny og oppdatert utredningsinstruks innført 19.2.2016.⁴
 - Regelrådet ble etablert 11.12.2015 og startet sitt arbeid 1.6.2016.⁵

- Digitale løsninger skal være hovedregelen, samme data skal rapporteres kun én gang og data skal deles i forvaltning og næringsliv
 - Inngående e-faktura i stat og kommune (se tiltak 4, 11)
 - Forenklet skattemelding for næringsdrivende med enkle skattemessige forhold (se tiltak 42)
 - Elektronisk tinglysing for eiendom (se tiltak 87)
 - Fellestjeneste for byggesaker i Altinn (se tiltak 45)
 - Elektronisk skattekort (se tiltak 37)
 - Elektronisk resept (se tiltak 35)
 - A-ordningen (se tiltak 39)
 - Samtykkebasert lånesøknad (se tiltak 46)
 - Elektronisk levering av omsetningsoppgaven (se tiltak 47)
 - Oppfølging og rapportering av sykefravær (se tiltak 8, 31)
 - Enklere signeringskrav til Enhetsregisteret og Foretaksregisteret (se tiltak 111)
 - Digitalisering av andre skjemaer, søknader, rapporter (se tiltak 33, 34, 36, 40, 41, 44, 94, 99, 101, 102, 104, 106, 112, 113)
 - E-signatur og tvangsgrunnlag (se tiltak 18, 21)

Regjeringen Stoltenberg II har også bidratt til oppnåelsen av forenklingsmålet med tiltak i perioden 2011–2013. Det kan være vanskelig å avgrense vedtaks- og virkningstidspunkter for enkelte tiltak. Det er ofte tale om lange prosesser som ligger bak forenklingene. For eksempel kan en regjering sette ned et utvalg og sende et forslag på høring, mens en ny regjering overtar stafettpinnen og vedtar forskriftsendring eller fremmer lovproposisjon for Stortinget. Slik legger ulike regjeringer til rette for kontinuitet i forenklingsarbeidet for næringslivet. I oversikten over enkelttiltak som medfører lov- eller forskriftsendringer, er det stort sett rapportert tre ulike datoer for tiltakene, dvs. dato for forslag, vedtak og gjennomføring.

4.

NOEN EKSEMPLER PÅ VIKTIGE FORENKLINGS- OMRÅDER

4.1 Digitalisering av rapportering og søknader – kun én gang

Ulike offentlige etater henter inn og lagrer mye opplysninger fra bedriftene. Ofte innhentes de samme opplysningene flere ganger. Det er et mål at det offentlige bare skal innhente opplysninger én gang. Som en del av forenklings- og effektiviseringsarbeidet i forvaltningen er Brønnøysundregistrene sentrale i arbeidet med å utarbeide løsninger som skal gi myndighetene oversikt over opplysninger det offentlige allerede har innhentet. Gjennom modernisering av Altinn er det gitt mulighet for utvikling av løsninger som åpner for gjenbruk av data gjennom tilgangsstyring. I 2016 ble det satt i gang utvikling av en felles datakatalog som vil inneholde informasjon om de opplysninger som er innhentet fra virksomhetene, slik at opplysningene kan gjenbrukes. Digitale løsninger som åpner for forhåndsutfylling av skjemaer og direkte utlevering av informasjon fra bedriftenes IKT-systemer, fører til at rapporteringen langt på vei kan automatiseres og skje raskt og kostnadseffektivt.

4.2 Regnskap og bokføring

Det er gjennomført en rekke tiltak for å forenkle bokføring og regnskap for næringslivet. Basert blant annet på Bokføringsstandardstyrets anbefalinger ble det i 2012 gjort endringer i bokføringsloven, mens flere forenklinger i bokføringsforskriften ble gjennomført i 2013.⁶ Dette ga lettelse i dokumentasjonskrav, utarbeidelse av spesifikasjoner, sporbarhet samt oppbevaringskrav. Regnskapsloven er gjennomgått i 2015 og 2016 for å kunne tilfredsstille EUs nye regnskapsdirektiv. Det har blant annet ført til at små bedrifter slipper å utarbeide årsberetning samt innføringen av en begrenset regnskapsplikt for små selskaper.

4.3 Elektronisk tinglysningssystem for eiendom

E-tinglysning effektiviserer registreringen og gjør at tinglysning av rettsstiftelser kan skje automatisk 24 timer i døgnet, bekreftes på sekunder og registreres umiddelbart i grunnboken. Tidligere brukte Kartverket ca. 4 dager på å tinglyse en eiendom. Dokumentasjonen på eiendomskjøp ble sendt på papir til Kartverket, som åpnet, sorterte, registrerte og arkiverte tinglysingspapirene. Normal tidsbruk har vært nesten 14 dager med innsending og retur. Nå er det ikke behov for at boligkjøper møter på eiendomsmeglerens kontor for å signere dokumentene. Kjøper opplever en kortere periode med mellomfinansiering, og eiendomsoverdragelsene vil skje raskere. Det blir mulig for bankenes lånekunder å signere alle dokumenter i nettbanken. Eiendomsmegleren får en lettere hverdag ved at det innføres løpende kontroller av de ulike dokumentene som sendes til tinglysing. Full effekt oppnås først når brukerne har tilpasset grensesnittet i sine systemer eller benytter seg av koblingstjenester i Altinn eller andre koblingstjenester.

4.4 Plan og bygg

Flere endringer i planprosessene er vedtatt i perioden. Samlet sett blir planprosessen mer effektiv og smidig. Reglene blir enklere, næringen sparer tid på byggesøknader, og kommunene kan prioritere ressursene sine annerledes. Blant annet er femårsfristen for bygging etter detaljregulering opphevet. Terskelen for innsigelser er hevet og det er innført nye skjerpende saksbehandlingsfrister. Innsigelser til kommunale planer skal kun fremmes når det er helt nødvendig og må begrunnes konkret i nasjonale eller viktige regionale interesser. Oppstartsfasen er blitt mer strukturert, og partene blir enige om målet tidligere og hvordan man kommer dit. Regjeringen innførte i 2017 en ny og forenklet byggteknisk forskrift (TEK17). Med TEK17 er byggekostnadene redusert med om lag 100 000 kroner per bolig, uten at dette går på bekostning av viktige kvaliteter og sikkerhet.

4.5 A-ordningen

Frem til 2015 måtte alle som utbetaler lønn, pensjon og andre ytelser, rapportere lønns- og ansettelsesforhold på fem forskjellige skjemaer til tre ulike etater. Det er nå gjennomført en ny rapporteringsordning for landets arbeidsgivere. Lønns- og ansettelsesforhold sendes fra lønssystem via Altinn, som sørger for at Skatteetaten, Statistisk Sentralbyrå og NAV får opplysningene de trenger for å løse viktige samfunnsoppdrag. Det er gode muligheter for økt bruk av opplysninger fra A-ordningen i andre offentlige tjenester og i næringslivet. Opplysninger om inntekts- og arbeidsforhold er relevant grunnlag for behandling i en rekke tjenester, for eksempel i kommunene og i finansnæringen. Brønnøysundregistrene og Skattedirektoratets samarbeid med Finans Norge er et godt eksempel på dette (se punkt 4.6).

Eksempler på andre ikke-prissatte effekter av A-ordningen er:

- Grunnlag for automatisering av beregningsgrunnlaget for foreldrepenger og sykepenger i NAV
- Grunnlag for automatisering av dagpenger ved arbeidsledighet
- Forhåndsutfylling av Skattemeldingen og grunnlaget for endring av skattekort
- Bedre kontrollgrunnlag for avsløring av trygdesvindler, skatte- og avgiftsunndragelser og arbeidslivskriminalitet
- Mindre rapportering fra næringslivet til Statistisk sentralbyrå (SSB) på grunn av ny og mer automatisert statistikk om lønn og arbeid

4.6 Digitalt samarbeid mellom offentlig og privat sektor

Digitaliseringen av samfunnet gir muligheter for enklere og sikrere utveksling av informasjon, noe som gir partene forenklingsgevinster samtidig som innbyggere og næringsliv opplever en bedring i servicegraden. Brønnøysundregistrene, Skatteetaten, NAV og Politietaten har inngått et samarbeid med Finans Norge for å bedre samspillet mellom det offentlige og finansnæringen gjennom digital informasjonsutveksling. Satsingen er sektorovergripende og drar nytte av tidligere investeringer i systemer hos alle parter. Slike prosjekter kan være viktige for å oppnå målene om forenkling og digitalisering, og støtter opp om ambisjonen i Digital Agenda og digitaliseringsrundskrivet. Det er definert en rekke prosjekter for digitalisering av eksisterende rutiner gjennom bruk av Altinns samtykkefunksjonalitet, og de første tre har fått Regjeringens godkjennelse for gjennomføring:

- Samtykkebasert lånesøknad; henter ut lønns- og skattegrunnlag fra Skatteetaten gjennom bruk av Altinn, basert på samtykke fra lånesøker. Dette betyr at lånesøker slipper å taste inn tallene og laste opp og sende dokumentasjon når de søker om boliglån. Både kunden og bankene sparer mye tid, siden dette muliggjør en digital behandling av lånesøknaden.
- Kontrollinformasjon; ser på behovet Skatteetaten, NAV og Politiet har for kontrollinformasjon fra finansnæringen. Løsningen baserer seg på Altinns samtykkeløsning og gir en mer effektiv og digitalisert innhentning av informasjon.
- Konkursbehandling; gir bobestyrere digital tilgang til informasjon fra hele finansbransjen som erstatning fra dagens mer tidkrevende manuelle løsninger.

En rekke tilsvarende prosjekter er under planlegging, og vil på sikt føre til en bedring i tidsbruken på kredittvurdering i finansbransjen og håndtering av informasjon i forvaltningen. Både innbyggere og næringsliv vil oppleve dette som en bedring av service fra begge parter.

5.

NOEN SENTRALE ETATERS FORENKLINGSARBEID

Listen over rapporterte tiltak i perioden viser at Finansdepartementet med Skatteetaten og Nærings- og fiskeridepartementet med Brønnøysundregistrene og Altinn totalt står for nærmere 70 pst. av tiltakene. Videre har Justisdepartementet bidratt med viktige regelendringer samt Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Arbeids- og Sosialdepartementet. Resten av tiltakene er fordelt på en rekke departementer og etater.

Denne fordelingen har sin forklaring i at nærmere 70 pst. av bruttokostnadene for næringslivet var relatert til å oppfylle reglene for bokføring, regnskap, skatt og mva. De aller fleste av disse områdene er under Finansdepartementet. På samme måte er Altinn og Brønnøysundregistrene det sentrale redskapet for å digitalisere rapportering og kommunikasjon mellom forvaltningen og næringslivet på disse områdene. Her ligger også et sentralt spenningsfelt i forenklingsarbeidet, nemlig samspillet mellom digitalisering og nødvendig regelverksutvikling. Det er viktig å være bevisst på sammenhengen mellom de lover og forskrifter som utarbeides, og de konsekvenser dette har for utviklingen av IKT-systemer som skal levere tjenestene. Et teknologinøytralt rammeverk gir selskapene fleksibilitet og mulighet til å ta i bruk den teknologien som gir effektive og fremtidsrettede løsninger og økt verdiskaping.

5.1 Skatteetaten

Skatteetaten ligger langt fremme internasjonalt i digitalisering og effektivisering av tjenester og kommunikasjon med brukerne. Etaten deltar aktivt i samarbeidsprosjekter med Brønnøysundregistrene og Altinn. Her er det grunn til å nevne digitale løsninger som ikke finnes andre steder i verden, for skattemeldinger fra innbyggere og etter hvert næringsliv.

5.2 Brønnøysundregistrene og Altinn

Altinn er i dag den viktigste plattformen for innbyggere og næringsliv med hensyn til rapportering og kommunikasjon. Gartner Group kåret i 2017 Altinn til den ledende digitale regjeringsplattform i verden for innbyggere og næringsliv. Både gjennom forvaltningen og offentliggjøringen av registeropplysninger og gjennom forvaltning av Altinn er Brønnøysundregistrene en viktig del av forenklingsarbeidet for næringslivet. Digitale tjenester frigir verdifull tid både for bedriftene og for forvaltningen.

Altinn-samarbeidet omfatter i dag flere enn 40 ulike forvaltningsorganer. Løsningen består av infrastruktur for utvikling og drift av sikre og brukervennlige digitale tjenester. Altinn er også portalen der offentlig sektor har samlet informasjonstjenestene til næringslivet på ett nettsted. Tjenestene i Altinn har en svært høy og økende bruksgrad. Nær 100 pst. av selskaper og næringsdrivende benytter i dag Altinn til rapportering til det offentlige. Norge ligger foran de fleste land når det gjelder digital rapportering. Det gode samarbeidet mellom Brønnøysundregistrene og Skatteetaten har bidratt til dette.

5.3 Regelrådet

Regelrådet ble opprettet som et faglig uavhengig forvaltningsorgan i desember 2015, og var i virksomhet fra sommeren 2016. Regelrådets formål er å bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk. Regelrådet skal vurdere om konsekvensene for næringslivet av nye regler er tilstrekkelig kartlagt og om reglene er utformet slik at de oppnår målene til en lavest mulig kostnad for næringslivet. Det er de minste bedriftene som relativt sett bruker mest ressurser på oppfølging av kravene som næringsreguleringen stiller, og det er derfor de som vil ha størst nytte av at forenklingperspektivet ivaretas når nye lover og forskrifter fremmes.

Regelrådet skal gi uttalelser til forslag til nytt og endret regelverk som påvirker næringslivets rammebetingelser. Rådet skal også gi generell veiledning til forvaltningen om utarbeidelse av konsekvensvurderinger, og kan bistå ansvarlig departement i arbeidet med å vurdere konsekvensen av EØS-relevant regelverk. Rådet skal følge med på faglig utvikling og praksis på områdene regelforenkling og regulering.

6.

HVA ER FORENKLING OG HVORFOR FORENKLE?

Et velfungerende samfunn forutsetter at det finnes orden og oversikt over økonomiske ansvarsforhold og at dette kommer klart frem i et oversiktlig regelverk. Lover, regler og systemer for utveksling av informasjon mellom næringslivet og offentlig sektor er avgjørende viktige rammevilkår for næringslivet.

I vurderingene av mulige lov- og forskriftsendringer må forenklingshensynet på vanlig måte veies opp mot andre relevante hensyn som ellers står sentralt i reguleringsarbeid. Forenklingsarbeidet har derfor ikke et ensidig mål om å fjerne flest mulig regler, men verdiskapingen blir størst dersom offentlige reguleringer og krav om informasjon tar vare på samfunnets behov og samtidig påfører bedriftene minst mulig belastning.

Forenkling dreier seg dels om å fjerne, redusere eller forbedre regelverk, og dels om å gjøre arbeidet med å oppfylle regelverket mindre byrdefullt. Digitalisering står sentralt i forenklingsarbeidet. Målet om en enklere hverdag for bedriftene oppnås ved å løse oppgaver på nye og smartere måter. Det innebærer innovasjon gjennom å la teknologi overta oppgaver som tidligere ble utført manuelt, og det innebærer innovasjon gjennom å gjøre ting på helt nye måter og tenke annerledes. Dette handler like mye om å se muligheter for nye forretningsmodeller som å effektivisere allerede eksisterende prosesser. Det er også viktig å vurdere hvordan forvaltningens krav og tjenester fungerer, og om prosessene kan effektiviseres på ulike måter.

Viktige veier til forenkling er:

- Fjerne, redusere, slå sammen eller forbedre og modernisere regelverket
- Forenkle prosedyrene for å oppfylle regelverket
- Bedre informasjonsutveksling og samarbeid mellom myndighetsområder og -nivåer
- Digitalisering ved å utvikle nye IKT-tjenester og -løsninger
- Tilby bedre veiledning og informasjon

Forenklinger for næringslivet må også balanseres mot behovet for kontroll. Forenklingstiltak kan bidra til bedre og enklere risikotilpasset kontroll, og hensynene er ikke alltid motstridende. Spesielt kan digitalisering og koordinering gi enklere rapportering og mer tilgjengelig og lettere sammenlignbar informasjon. Dette styrker kontrollmulighetene og reduserer kontrollinstansenes ressursbruk.

I Norge er det bare om lag 10 000 foretak som har en omsetning på over 70 mill. kroner, mens det er over 500 000 små og mellomstore foretak. Disse bedriftene står normalt overfor de samme kravene til regelverk og administrative oppgaver som større bedrifter, i kombinasjon med at de gjerne har mindre ressurser. Det er de små bedriftene som har størst nytte av forenklingstiltakene, og bare en håndfull gjennomførte tiltak er kun relevante for de største foretakene.

7.

UTFORDRINGER I FORENKLINGSARBEIDET

Det har blitt fremhevet fra flere hold at det innføres stadig nye byrder for næringslivet og at de enkelte krav ikke settes i sammenheng med det samlede belastningsnivået for særlig små og mellomstore bedrifter. Forenklingsarbeidet bør oppleves som relevant og viktig.

Gjennom undersøkelser gjort av næringslivets organisasjoner har det kommet frem at næringslivet ikke lenger ser på området bokføring og regnskap som et problemområde.⁷ Derimot kommer det klart frem at manuelle rutiner og krav fra etater som SSB og NAV er en stor løpende byrde. Dette er noe av grunnen til at det i lang tid har vært arbeidet for at SSB kan innhente mye av den informasjonen og statistikkene som kreves, gjennom elektronisk uttak fra allerede innsamlede data i A-ordningen og andre registre. Økt digitalisering av rapportering til disse to etatene vil være viktig for å realisere forenklingsgevinster fremover.

Gjennom opprettelsen av Regelrådet har klarere krav til en forsvarlig konsekvensutredning i henhold til utredningsinstruksen gjort det vanskeligere å innføre nye byrder. Etter departementets vurdering har innføringen av nye byrder hatt liten betydning sammenlignet med effekten av forenklingsarbeidet.

Det er viktig med en så god oversikt som mulig over forenklingsarbeidet i hele forvaltningen. Dette er nødvendig fordi digitaliseringen gir muligheter for å kombinere effekter av gjennomførte tiltak. Et eksempel på dette er gjennomføringen av A-ordningen, hvor all lønn, skattetrekk og arbeidsgiveravgift forenes i en månedlig rapportering til skatteetaten. Tilnærmet den samme informasjonen etterspørres i en rekke andre forhold både i næringslivet og i forvaltningen. Det er derfor avgjørende å se kombinasjonsmulighetene, slik at investeringene som er gjort i A-ordningen og andre løsninger, kan benyttes av andre etater og i næringslivet.

8.

VEIEN VIDERE

De første årene har det vært lagt vekt på å modernisere og digitalisere den løpende rapporteringen fra næringslivet til forvaltningen. Fremover bør det arbeides i større grad med digitalisering av den betydelige utveksling av informasjon mellom bransjer og forvaltningen. Som eksempel kan nevnes forvaltningens nødvendige behov for informasjon fra finansnæringen i forbindelse med konkurssaker, uførevedtak og pensjonsforhold. Her vil vi benytte erfaringen fra det gode samarbeidet mellom finansbransjen og forvaltningen med hensyn til digitalisering og effektivisering av behovet for utveksling av informasjon.

I Politisk plattform fra Jeløya, 14. januar 2018, fremgår det at regjeringen vil «fortsette å redusere næringslivets kostnader ved å forenkle rapportering, lover og regler. Målet er reduserte kostnader på 10 mrd. kroner i perioden 2017–2021». Videre heter det at regjeringen vil «fortsette arbeidet med forenklinger for næringslivet, med særlig fokus på forenklinger som kommer små og mellomstore bedrifter til gode». I tillegg til et stort antall mindre tiltak vil flere store prosjekter bli løpende vurdert fremover.

8.1 Tiltak som er besluttet, men som krever oppfølging

- **Digitalisert rapportering**

Full digitalisering av rapporteringen fra næringslivet og en bedre service fra forvaltningen kan gi store besparelser fremover, bedre effektivitet/konkurransekraft og en mer moderne forvaltning. Med unntak av NAV er første bølge med å digitalisere skjemaer ferdig, og vi er inne i den andre bølgen med reell digitalisering. Fullføring av denne er vanskeligere, og vil kreve en tettere oppfølging overfor de enkelte etater og departementer enn i dag.

- **Utnyttelse av data i offentlige registre**

Grunnlaget er lagt for større utnyttelse av datamengden i offentlige registre gjennom Altinns samtykkefunksjonalitet. Altinn som åpen plattform kan dessuten gi næringslivet muligheter for nyetableringer basert på utnyttelsen av større datamengder. Et eksempel er at opplysninger fra A-ordningen kan utnyttes av både private og offentlige aktører gjennom samtykkefunksjonaliteten i Altinn.

- **Informasjonsforvaltning**

Brønnøysundregistrene og Difi har igangsatt et prosjekt for å identifisere behov knyttet til felles begreper, metodikk og verktøy i offentlig sektor. En utredning fra 2015 viser at gode tiltak innen informasjonsforvaltning kan gi betydelige samfunnsøkonomiske gevinster.⁸ Utgangspunktet for prosjektet er at digitaliseringen fremmes dersom et begrep har samme definisjon i ulike lover, forskrifter og registre. Første ledd i prosjektet er en felles datakatalog som skal etablere en oversikt over data i offentlig sektor. Målet er at oversikten kan føre til at

det blir identifisert muligheter for gjenbruk av data, utviklet bedre tjenester samt økt bruk av offentlige data i privat sektor.

- **Ny digital skattemelding (SIRIUS)⁹**

Gjennomføring av Sirius-prosjektet vil gi en ny digital og dialogbasert (toveis) skattemelding for både næringsdrivende, lønnstakere og pensjonister. Systemet vil legge til rette for færre feil i innrapporteringen og mer automatisert saksbehandling. Næringslivet vil få mulighet til å levere skattemelding gjennom sitt regnskapssystem eller årsoppgjørssystem og dagens mange skjema blir erstattet av en oppstilling av opplysninger som ligger nært opptil regnskapsoppstillingen. Ifølge estimer fra Skattedirektoratet har tiltaket en netto nåverdi på i overkant av 5 mrd. kroner basert på 15 års levetid. Ny digital skattemelding vil bli utviklet i perioden 2018–2021.

8.2 Tiltak som ikke er endelig besluttet

- **Digital samhandling med privat sektor – Finansbransjen**

Vi arbeider for å knytte en elektronisk linje mellom spesifikke bransjer og forvaltningen, for større effektivitet og med store gevinster for næringsliv og forvaltning. Her har et første samarbeid med finansbransjen resultert i 14 prosjekter med en betydelig, antatt, samfunnsøkonomisk gevinst. Samarbeidet mellom Finans Norge, SKD, BR/Altinn, NAV og Politiet har i tillegg identifisert 19 nye prosjekter. Dette er digitalisering av eksisterende til dels manuelle rutiner gjennom anvendelse av Altinns samtykkefunksjonalitet.

- **Havbruk og fiske**

Sjømat Norge og Brønnøysundregistrene har identifisert tre digitaliseringsprosjekter. Departementet ønsker å utvide denne dialogen slik at det kan identifiseres flere prosjekter for digitalisering og forenkling mellom forvaltningen og havbruks- og fiskerisektoren.

- **Olje- og offshorebransjen**

Departementet er i gang med innledende møter med bransjen og Olje- og energidepartementet. Det antas å være et betydelig potensial for kostnadsreduksjon gjennom digitalisering av bransjen samt mellom bransjen og forvaltningen. Et system for deling av data samt digitalisering av HMS-rapportering er viktig for bransjen. Etter planen skal et samhandlingsprosjekt mellom bransjen og forvaltningen være på plass i første halvår 2018.

- **E-faktura**

I en rapport fra Norges Bank er det identifisert et potensial for en årlig besparelse på 25 mrd. kroner ved full gjennomføring av elektronisk fakturering, hvorav 16 mrd. kroner for næringslivet.¹⁰ Rapporten bekrefter at sammenligninger med tilsvarende studier i andre land viser at samfunnet kan spare store beløp ved å gå over til elektronisk faktura. Rapporten omtaler, men kvantifiserer ikke, andre positive effekter som at det blir lettere å avdekke falske fakturaer, mindre bruk av inkasso samt mer effektiv kontroll og innkreving av mva.

- **Vurdering av tilsyn og tilsynsordninger for bedre planlegging og samarbeid**

Regjeringen har gjennom reiselivsmeldingen ønsket en gjennomgang av hvordan tilsynsaktiviteten planlegges og gjennomføres.¹¹ Reiselivet møtes av 18 forskjellige tilsyn; fiske og havbruk står overfor nesten det samme antallet tilsyn. Samarbeid og kommunikasjon mellom tilsynene har forbedringspotensial. Arbeidet har startet i reiselivsnæringen; og en naturlig fortsettelse kan være fiskeri- og havbrukssektoren. Forholdet mellom ulike sektormyndigheters kompetanse kan også med fordel gjennomgås for å unngå at flere myndigheter befatter seg med samme utfordring ut fra ulike regelverk.

- **Digitalisering i kommunene**

Digitalisering i kommunene er et prioritert innsatsområde for regjeringen. Satsingen må følges opp med konkrete vedtak. Gode IKT-løsninger i kommunal sektor er en forutsetning for en effektiv forvaltning, og for å skape gode tjenester til næringsliv og innbyggere. Derfor er det nødvendig med god samhandling mellom stat og kommune på digitaliseringsområdet. Registeropplysninger som hentes og lagres i Altinn eller i A-ordningen, kan eksempelvis gjenbrukes i kommunal saksbehandling. Målet er å få på plass gode, digitale løsninger som gir mindre dobbeltarbeid, bedre ressursbruk og en enklere og mer moderne hverdag.

9.

FORENKLINGSARBEIDET I ANDRE LAND

Departementet følger med på forenklingsarbeidet i andre land, og utveksler erfaringer med spesielt de nordiske landene.

9.1 Danmark

Den danske regjeringen satte i 2012 et mål om lavere administrative byrder i 2015 sammenlignet med 2012. Etter hvert ble konkrete mål satt. Målene nå er en netto reduksjon med 4 mrd. kroner innen 2020, og i alt 6 mrd. kroner innen 2025. I en pressemelding datert 20. mars 2018 melder Erhvervsministeriet at det er nedsatt et ministerutvalg som skal fremlegge en konkret plan for hvordan målet skal nås.¹²

Unntatt fra den videre lettelsen frem mot 2025 er byrder fra EU-regulering. Det danske Virksomhedsforum fungerer som et uavhengig rådgivende organ for regjeringen. Forumet skal peke på områder der reglene oppleves som unødvendig byrdefulle, eller hvor næringslivets dialog med offentlige myndigheter kan forenkles. Regjeringen er bundet av et *følg eller forklar*-prinsipp. Dette innebærer at regjeringen for hvert forslag må svare på om og hvordan den vil gjennomføre forslaget eller gi en forklaring på hvorfor forslaget ikke bør gjennomføres.

I Danmark finnes også et eksternt og uavhengig implementeringsråd som skal gi råd om dansk implementering av EU-regelverk. Målet er å hindre over-implementering. Noen anbefalinger peker på kommende EU-regler der regjeringen oppfordres til en tidlig innsats i Brussel for å ivareta danske hensyn. Andre anbefalinger oppfordrer regjeringen til å gjennomføre en såkalt nabosjekk for å se om EU-reglement er implementert mer næringsvennlig i andre EU-land. I Verdensbankens siste Doing Business-undersøkelse havnet Danmark på 3. plass av 190 land.

9.2 Sverige

Den svenske regjeringen har ikke tallfestet et konkret reduksjonsmål. Forenklingsarbeidet legger i stedet vekt på to hovedområder; bedre service og mer formålstjenlige regler. Konkret innebærer dette at saksbehandlingstidene skal være redusert i 2020 sammenlignet med 2012, og at det senest i 2020 skal foreligge hensiktsmessige verktøy som skal hjelpe bedrifter å starte og drive virksomhet. Andelen små og mellomstore bedrifter som opplever at regelverket er et hinder for vekst, skal være mindre i 2020 enn i 2006, og de administrative kostnadene skal være lavere i 2020 sammenlignet med kostnadene i 2012. Svenske myndigheter etablerte allerede i 2008 et regelråd som skal granske og ytre seg om kvaliteten på konsekvensvurderinger til regelverksforslag som kan få betydning for næringslivet. I Verdensbankens siste Doing Business-undersøkelse havnet Sverige på 12. plass av 190 land.

9.3 Storbritannia

Storbritannias mål er å redusere næringslivets kostnader knyttet til regelverk med 10 mrd. pund i perioden 2015–2020 (Business Impact Target).¹³ Det britiske næringsdepartementet (Department for Business, Energy & Industrial Strategy) koordinerer arbeidet. Departementene har egne reduksjonsmål. Britiske skatte- og tollmyndigheter har i tillegg et spesifikt mål om å redusere de årlige kostnadene forbundet med skatteadministrasjon med 400 mill. pund innen 2020. Britiske myndigheter praktiserer et såkalt *One-in, Three-out*-prinsipp som innebærer at myndighetene må deregulere og fjerne eksisterende regelverk hvis nye nasjonale krav (som medfører kostnader for næringslivet) blir innført. Dette er for å presse frem alternative løsninger fremfor nytt regelverk og for å tvinge frem en vurdering av nettokostnadene for næringslivet ved ny regulering. Storbritannia etablerte i 2009 et uavhengig regelråd, Regulatory Policy Committee, som skal vurdere kvaliteten på konsekvensvurderinger før regelverk blir vedtatt. Rådet er sammensatt av uavhengige eksperter med kompetanse i næringsvirksomhet, arbeidsliv og forbrukersaker. Rådet spiller også en sentral rolle for å sikre etterlevelsen av *One-in, Three-out*-prinsippet. I Verdensbankens siste Doing Business-undersøkelse havnet Storbritannia på 7. plass av 190 land.

9.4 Nederland

Nederland var blant de første landene som satte et konkret reduksjonsmål for administrative byrder, og var tidlig ute med å arbeide systematisk med konsekvensutredninger og kostnadsestimater. Dagens regjering har som mål å redusere den regulatoriske byrden for næringsliv og innbyggere med 2,5 mrd. euro i perioden 2012–2017.¹⁴ Nederlandske myndigheter melder at per. 1. april 2017 har man implementert tiltak estimert til en besparelse på 2,48 mrd. euro. Dette fordeler seg med 1,39 mrd. euro for næringslivet og 1,09 mrd. euro for innbyggere. Nesten 25 pst. av besparelsen relaterer seg til fritak fra revisjon for små bedrifter (300 mill. euro). Nederland har i likhet med Norge og Sverige et uavhengig regelråd, Advisory Board on Regulatory Burden (ATR, tidligere ACTAL), som overvåker ny regelverksutforming og gir råd om hvordan man kan unngå at nye unødvendige byrder implementeres. I Verdensbankens siste Doing Business-undersøkelse havnet Nederland på 32. plass av 190 land.

9.5 EUs Better regulation agenda

Kommisjonen lanserte i mai 2015 sin strategi for bedre regulering.¹⁵ Kommisjonen ønsket å styrke åpenheten og forsterke brukerinvolveringen i regelverksutformingen. Det skulle også legges større vekt på konsekvensvurderinger i planleggingen og gjennomføringen av vedtak.

Kommisjonen ønsket å etablere en langt mer omfattende og lettere tilgjengelig høringsprosess. Målet var at berørte parter skulle kunne gi sine innspill under hele lovgivningsprosessen.¹⁶ Det er videre utarbeidet konkrete retningslinjer som Kommisjonen må følge i sitt arbeid med konsekvensvurderinger.¹⁷ Analysen må definere problemet som skal løses, definere målet, vurdere ulike tiltak for å nå målet og vurdere omfanget av reguleringen (proporsjonalitet) og om dette nødvendigvis må reguleres på EU-nivå (subsidiaritet). Konsekvensvurderingene vurderes av et regelråd, Regulatory Scrutiny Board (RSB). Dersom vurderingen får «rødt lys» skal utkastet i prinsippet sendes tilbake til det aktuelle generaldirektoratet i Kommisjonen. RSB har likevel ingen vetorett. Om generaldirektoratet likevel velger å fremme et forslag med en negativ vurdering fra RSB, må dette offentlig begrunnes.

Kommisjonen la videre opp til en styrking av sitt REFIT-program.¹⁸ Dette er en strategi for gjennomgang og forbedring av allerede eksisterende lovgivning. Gjennom nye REFIT fokuseres det på større direkte kontakt med næringslivet (for å finne de riktige tiltakene) og løpende analyser av EUs gjeldende regelverk for å identifisere unødvendige byrder for næringslivet.

Det er etablert en møtearena (REFIT Platform) for å samle medlemsstater, næringsliv og andre interessenter til diskusjon om forbedringer av eksisterende EU-lovgivning. Plattformens arbeid består av å vurdere innkomne forslag til regelverksforenkling og enes om forslag som videreformidles til Kommisjonen eller til nasjonale, regionale eller lokale myndigheter. I Kommisjonen vil forslagene bli gjenstand for følg eller forklar-prinsippet («comply or complain»). Dette innebærer at Kommisjonen vil måtte forklare hvorfor dersom den ikke følger plattformens anbefalinger.

10.

BEREGNING AV GEVINSTER

Det er de direkte sparte administrative kostnader og øvrige etterlevelseskostnader for berørt næringsliv som inngår i kalkylene. Administrative kostnader (belastningen) per aktivitet er definert som kostnaden knyttet til de administrative aktivitetene næringslivet er pålagt å gjennomføre for å etterleve et myndighetspålagt informasjonskrav. Estimert besparelse per tiltak er differansen mellom kostnader for næringslivet før og etter tiltaket ble gjennomført.¹⁹

En del estimater er hentet direkte fra eksterne utredninger og rapporter som er gjennomført tidligere i forbindelse med forslag til gjennomførte tiltak, men estimatene er prisjustert til 2017-nivå. For øvrige tiltak har departementet beregnet besparelsene ved å ta utgangspunkt i at relevante administrative kostnader typisk finnes ved å summere kostnader per aktivitet etter følgende formel:

$$P \times Q = (T \times W) \times (F \times N)$$

der

- P = Pris per aktivitet
- Q = Antall aktiviteter
- T = Antall timer som medgår
- W = Lønnskostnad per time
- N = Populasjon, antall berørte virksomheter
- F = Frekvens, antall ganger aktivitet utføres per år

Populasjon (N) brukes i denne sammenheng om antall direkte berørte aktive norske virksomheter eller antall hendelser som reguleringen gjelder for. Gjennomgående er siste tilgjengelige populasjonstall benyttet. For å ta hensyn til vesentlige forskjeller mellom typer foretak mht. administrativ ressursbruk kan det foretas en segmentering. Segmentering innebærer at populasjonen inndeles i grupper etter de kriterier som vurderes å være av størst betydning for ressursbruken. Det kan for eksempel segmenteres etter bransje eller virksomhetsstørrelse målt ved omsetning eller antall ansatte. Slik segmentering er relevant hvis det er vesentlige forskjeller i etterlevelseskostnadene for et gitt informasjonskrav på tvers av de berørte virksomhetene. Denne oppdelingen bidrar til å øke presisjonsnivået på beregningen av de samlede administrative kostnadene.

Med tid (T) menes her antall timer det tar for et foretak å gjennomføre de aktiviteter som kreves for å etterleve informasjonskravet. Tidsbruken vil variere mellom virksomhetene. Det er tale om å kartlegge et gjennomsnitt for normalt effektive virksomheter. I praksis har departementet dels hentet ut tidsestimater fra Oppgaveregisteret og dels diskutert estimater for spart tid med næringslivets bransjeorganisasjoner.

Besparelsen ved intern ressursbruk er typisk spart tid (T) multiplisert med timelønn (W). Ved beregning av timepris (W) må det skilles mellom interne og eksterne kostnader. Den interne timeprisen er brutto reallønn, dvs. lønn inklusiv skatt, arbeidsgiveravgift og sosiale kostnader, per time for den personen i virksomheten som utfører arbeidet med informasjonskravet. Gjennomgående er det brukt en total timelønnssats (W) på 600 kroner i estimatene med mindre arbeidet krever ekstern advokathjelp; i sistnevnte tilfelle er det benyttet en timesats på 1500 kroner.

Ved bruk av eksterne tjenester til en fast enhetspris benyttes gjennomsnittlig markedspris for denne i stedet for å beregne $W \times T$. Antall aktiviteter per år kan være basert på en fast frekvens eller være hendelsesbasert.

Med frekvens (F) menes antall ganger aktiviteten utføres av en virksomhet per år. Frekvens er relevant for krav som skal etterleves med en gitt regularitet. For hendelsesbaserte aktiviteter, for eksempel knyttet til søknader eller markedstransaksjoner, settes frekvens til 1 siden antallet hendelser er gitt direkte ved populasjonstallet, dvs. $Q = N \times 1$.

Noen få tiltak har en annen karakter som faller i to kategorier. Dels er det tale om å redusere binding av likviditet for næringslivet, for eksempel slik den tidligere betalingen av merverdiavgift ved import påførte næringslivet merkostnader ved betaling av mva. utenom ordinær omsetningsoppgave. Og dels er det tale om å redusere overprisede gebyrer for næringslivet. Gebyrer skiller seg fra skatter og avgifter ved at de er å betrakte som betaling for bruk av tjenester som det offentlige tilbyr. I henhold til gjeldende retningslinjer skal statlige gebyrer ikke settes høyere enn kostnaden ved å frembringe tjenesten. Tiltak for å redusere likviditetsbinding og eksisterende overprisede gebyrer er estimert og lagt inn i total kalkylen.

11.

FORENKLINGSTILTAKENE

Tiltakene er delt i to grupper; estimerte tiltak og ikke-estimerte tiltak. Disse er igjen sortert i to hovedgrupper av tiltak: (1) regelforenklinger og (2) digitalisering mm. For regelforenklinger, der tiltaket er foreslått i en lovproposisjon til Stortinget og vedtatt i lovs form, er det under vedtak vist til Stortingets lovedtak for å få frem tidspunktet for politisk behandling.²⁰ Departementet har for denne rapporten beregnet gevinst for alle tiltak i 2017-priser. Totalt summerer gevinstene seg til 16,970 mrd. kroner. Alle oppgitte gevinstestimer er i millioner kroner.

Departementsforkortelser som er brukt i det videre er:

ASD: Arbeids- og sosialdepartementet
FIN: Finansdepartementet
HOD: Helse- og omsorgsdepartementet
JD: Justis- og beredskapsdepartementet
KMD: Kommunal- og moderniseringsdepartementet
KUD: Kulturdepartementet
LMD: Landbruks- og matdepartementet
OED: Olje- og energidepartementet
SD: Samferdselsdepartementet

11.1 Regelforenklinger – estimerte tiltak

Tiltak 1 Bortfall av revisjonsplikt for små og mellomstore selskaper

Departement	FIN
Estimat	3693
Forslag	Prop. 51 L (2010–2011) Endringer i revisorloven og enkelte andre lover (unntak fra revisjonsplikt for små aksjeselskaper)
Forslagsdato	17.12.2010
Vedtak	Lowvedtak 47 (2010–2011) jf. Innst. 235 L (2010–2011)
Vedtaksdato	05.04.2011
Regelverk	Nå aksjeloven § 7-6
I kraft	01.05.2011
Omtale	Aksjeselskaper som oppfyller samtlige tre vilkår: under 6 mill. kroner i driftsinntekter, under 23 mill. kroner i balansesum og gjennomsnittlig antall ansatte som ikke utfører mer enn 10 årsverk, har mulighet til å velge bort revisjon av årsregnskapet. Norske aksjeselskaper og norskregistrerte utenlandske foretak med begrenset ansvar likestilles når det gjelder krav til revisjon. Forenklingstiltaket er en vesentlig lettelse i administrative kostnader for de små selskapene.

Tiltak 2 Aksjeloven – redusert krav til minste aksjekapital

Departement	JD
Estimat	134
Forslag	Prop. 148 L (2010–2011) Endringer i aksjeloven mv. (nedsettelse av kravet til minste aksjekapital mv.)
Forslagsdato	02.09.2011
Vedtak	Lowvedtak 25 (2011–2012) jf. Innst. 57 L (2011–2012)
Vedtaksdato	06.12.2011
Regelverk	Aksjeloven § 3-1 (1)
I kraft	01.01.2012
Omtale	Aksjekapitalkravet er senket fra 100 000 kroner eksklusive etableringskostnader til 30 000 kroner inklusive etableringskostnader. Formålet med endringen var å gjøre det enklere og mer attraktivt å etablere aksjeselskap, samt å stimulere til økt nyskaping. Ifølge Brønnøysundregistrene har dette ført til en økning i antallet av nyetablerte aksjeselskaper. Enklere og billigere etableringer av aksjeselskaper bidrar også til at gründere velger å etablere norske aksjeselskaper fremfor norskregistrerte utenlandske foretak (NUF).

Tiltak 3 Bokføringsloven – endring av spesifikasjonskravet

Departement	FIN
Estimat	124
Forslag	Prop. 107 L (2011–2012) Endringer i bokføringsloven, verdipapirhandeloven, eiendomsmeglingsloven m.m.

Forslagsdato	11.05.2012
Vedtak	Lowvedtak 84 (2011–2012) punkt XI jf. Innst. 378 L (2011–2012)
Vedtaksdato	15.06.2012
Regelverk	Bokføringsloven § 5
I kraft	01.07.2012
Omtale	En rekke forenklinger, bl.a. lemping av bokføringslovens krav om utarbeiding av spesifikasjoner, adgang til fritt å velge oppbevaringsmedium – herunder elektronisk lagring, er gjennomført. Endringen i spesifikasjonskravet medfører at bedriftene ikke lenger skal utarbeide spesifikasjon, men de skal kunne være i stand til å utarbeide spesifikasjon.

Tiltak 4 Elektronisk faktura i staten

Departement	KMD
Estimat	202
Forslag	Høring – Forslag om innføring av obligatorisk elektronisk faktura i staten
Forslagsdato	26.06.2008
Vedtak	Rundskriv P-11/2011
Vedtaksdato	25.10.2011
Regelverk	Digitaliseringsrundskrivet
I kraft	01.07.2012
Omtale	Fra 1. juli 2012 stiller staten krav om elektronisk faktura i alle nye kontrakter som inngås med leverandører. Årlig mottar staten om lag 4,5 mill. fakturaer fra sine leverandører. Så mye som om lag 90 pst. av disse fakturaene var i 2012 i papirformat. Ved at faktura kan sendes elektronisk, fra avsenders til mottakers IKT-system, vil begge parter slippe manuell behandling, og dermed spare betydelige kostnader.

Tiltak 5 Aksjeloven – bortfall av krav om åpningsbalanse ved kontantinnskudd

Departement	JD
Estimat	83
Forslag	Prop. 111 L (2012–2013) Endringer i aksjelovgivningen mv. (forenklinger)
Forslagsdato	05.04.2013
Vedtak	Lowvedtak 68 (2012–2013) jf. Innst. 347 L (2012–2013)
Vedtaksdato	30.05.2013
Regelverk	Aksjeloven § 2-8
I kraft	01.07.2013
Omtale	Kravet om en åpningsbalanse etter aksjeloven § 2-8 er opphevd når aksjeinnskuddet kun består av penger. Endringen medfører besparelser for næringslivet ved at det i slike tilfeller ikke lenger er behov for revisor-bekreftelse av åpningsbalansen.

Tiltak 6 Aksjeloven – enklere regler for selskapers saksbehandling og organisasjon

Departement	JD
Estimat	610
Forslag	Prop. 111 L (2012–2013) Endringer i aksjelovgivningen mv. (forenklinger)
Forslagsdato	05.04.2013
Vedtak	Lowedtak 68 (2012–2013) jf. Innst. 347 L (2012–2013)
Vedtaksdato	30.05.2013
Regelverk	Aksjeloven § 5-7
I kraft	01.07.2013
Omtale	Det er enklere å holde generalforsamling, for eksempel på telefon eller gjennom elektronisk kommunikasjon, dersom alle aksjeeierne er enige om en slik behandlingsmåte. Det vil blant annet ikke lenger være behov for å behandle leders lønn i fysisk møte. Selskapene skal selv kunne bestemme antallet styremedlemmer og om det skal ansettes daglig leder. Plikten til å velge varamedlem i selskaper som har færre enn tre styremedlemmer, oppheves.

Tiltak 7 Forenklinger fra Bokføringsstandardstyrets rapporter II og III

Departement	FIN
Estimat	205
Vedtak	Finansdepartementet (FOR-2013-12-19-1614)
Vedtaksdato	19.12.2013
Regelverk	Bokføringsforskriften, flere bestemmelser
I kraft	01.01.2014
Omtale	Finansdepartementet har fastsatt en rekke endringer i bokføringsforskriften, blant annet lempinger i kravet til registrering av intern tid, åpning for at poster i spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering kan fremkomme i underliggende spesifikasjoner og opphevelse av kravet til oppbevaring av pakksedler i bygg- og anleggsbransjen. Det er også fastsatt en økning i terskelverdien for plikt til tertialvis ajourføring fra dagens 300 til 600 årlige bilag, som særlig vil komme primærnæringene og de minste bedriftene til gode.

Tiltak 8 Enklere oppfølging av sykmeldte

Departement	ASD
Estimat	104
Forslag	Prop. 102 L (2013–2014) Endringer i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven (forenkling av regelverket om oppfølging av sykmeldte arbeidstakere)
Forslagsdato	23.05.2014
Vedtak	Lowedtak 79 (2013–2014) jf. Innst. 266 L (2013–2014)
Vedtaksdato	16.06.2014
Regelverk	Arbeidsmiljøloven og folketrygdloven
I kraft	01.07.2014

Omtale	Regelendringene medfører at arbeidsgivere vil ha reduserte økonomiske og administrative kostnader ved at det kan utarbeides noe færre oppfølgingsplaner og avholdes færre dialogmøter i regi av arbeidsgiver, at de ikke vil være pliktig å innkalle bedriftshelsetjenesten til «dialogmøte 1», at de ikke lenger skal sende inn rapport om oppfølging til Arbeids- og velferdsetaten ved ni ukers sykefravær, at de ikke rutinemessig ilegges sanksjoner ved brudd på regelverket etter arbeidsmiljøloven og at de ikke lenger vil bli ilagt sanksjoner for brudd på pliktene knyttet til «dialogmøte 2» etter folketrygdloven. Arbeidsgivere får med dette frigjort ressurser.
--------	--

Tiltak 9	Kravet om originalbilag til reiseregninger og utleggsoppstillinger opphevet
-----------------	--

Departement	FIN
Estimat	1200
Forslag	Høring – forslag til endring av bokføringsregelverket
Forslagsdato	22.12.2008
Vedtak	Skattedirektoratet (FOR-2014-06-20-869)
Vedtaksdato	20.06.2014
Regelverk	Skattebetalingsforskriften § 5-6-11 første og tredje ledd (FOR-2007-12-21-1766)
I kraft	01.07.2014
Omtale	Endringen legger til rette for at utlegg nå kan behandles elektronisk, både på den ansattes hånd og ved bedriftens håndtering av utleggene i etterkant. Slik elektronisk behandling vil i mange virksomheter representere en vesentlig besparelse og forenkling. Reiseregningene og utleggsoppstillingene skal kunne signeres elektronisk. I tillegg har Skattedirektoratet tilpasset kravene til dokumentasjon ved refusjon av arbeidstakers reisekostnader og billettløse reiser i tråd med utviklingen på området. Det er også foretatt presiseringer knyttet til dokumentasjonskravene for refusjon av arbeidstakers kostnader til bevertning.

Tiltak 10	Reduserte krav til oversettelse av patenter
------------------	--

Departement	JD, NFD
Estimat	42
Forslag	Prop. 76 L (2013–2014) Endringer i patentloven
Forslagsdato	11.04.2014
Vedtak	Lowvedtak 65 (2013–2014) jf. Innst. 259 L (2013–2014)
Vedtaksdato	16.06.2014
Regelverk	Patentloven
I kraft	01.01.2015
Omtale	Fra 1. januar 2015 ble det enklere og billigere å gjøre europeiske patenter gjeldende i Norge. Det ble færre krav til oversettelse av europeiske patenter, samtidig som det ble åpnet for å bruke engelsk i patentsøknader i Norge. For europeiske patenter på engelsk er det kun patentkravet som skal oversettes til norsk etter at endringene trer i kraft. Å forholde seg til kun ett språk i søknader for patent er kostnadseffektivt for nyskapende selskaper, særlig for små og mellomstore bedrifter.

Tiltak 11 Elektronisk faktura i kommunene

Departement	KMD
Estimat	148
Forslag	Høring om endring i forskrift om IT-standarder i offentlig forvaltning
Forslagsdato	29.06.2012
Vedtak	Kongelig resolusjon (PRE-2013-03-15-285)
Vedtaksdato	15.03.2013
Regelverk	Forskrift om IT-standarder i offentlig forvaltning
I kraft	01.01.2015
Omtale	Fra 2015 plikter kommunene å ta imot elektroniske fakturaer fra sine leverandører på standarden Elektronisk handelsformat (EHF). Ved at en faktura kan sendes elektronisk, helt fra avsenders IKT-system og inn til mottakers IKT-system, vil begge parter slippe manuell behandling, og dermed kunne spare betydelige kostnader.

Tiltak 12 Opprydding i diettsatsene for reiser innenlands

Departement	KMD
Estimat	200
Vedtak	Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands
Vedtaksdato	26.06.2014
Regelverk	Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands § 9
I kraft	01.01.2015
Omtale	Fra 1.1.2015 ble antall diettsatser for reiser innenlands for staten redusert fra sju til tre. I tillegg ble kravet om kvittering fra ansatte på tjenestereise uten overnatting fjernet. I stedet ble det fremforhandlet faste sjablongsatser for kostgodtgjørelse uten overnatting innenlands. To regelverk slås sammen til ett. Endringene gir tidsbesparelser ved håndtering av reiseregninger. Privat næringsliv bruker i stor grad statens satser på frivillig basis.

Tiltak 13 Oppbevaringstiden for regnskapsmateriale halvert

Departement	FIN
Estimat	440
Forslag	Prop. 107 L (2011–2012). Endringer i bokføringsloven, verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven m.m.
Forslagsdato	11.05.2012
Vedtak	Finansdepartementet (FOR-2014-12-22-1865)
Vedtaksdato	22.12.2014
Regelverk	Bokføringsforskriften, flere bestemmelser om oppbevaringstid
I kraft	01.01.2015

Omtale	Endringer i bokføringsforskriften gjeldende fra 1.1.2015 innebærer at minstekravet til oppbevaringstid for de fleste former for primærdokumentasjon er fem år etter regnskapsårets slutt, fra tidligere 10 år. Sammen med den utvidede adgangen til elektronisk oppbevaring som ble vedtatt i 2012, som øker mulighetene for digital behandling av regnskapsdokumentasjon, vil dette redusere den administrative byrden for næringslivet ved oppbevaring av regnskapsdokumentasjon.
--------	---

Tiltak 14 Reduserte gebyrer i Brønnøysundregistrene

Departement	NFD
Estimat	213
Vedtak	Nærings- og fiskeridepartementet (FOR-2015-12-11-1668)
Vedtaksdato	11.12.2015
Regelverk	Forskrift om gebyr til Brønnøysundregistrene (FOR-2015-12-11-1668)
I kraft	01.01.2016
Omtale	Fra 1. januar 2016 er det gratis å hente ut regnskaper, firmaattester og enkelte registeropplysninger fra registrene dersom dette gjøres elektronisk. Prisene for elektronisk tinglysing, elektronisk registrering i Foretaksregisteret og elektroniske kunngjøringer er satt ned. Årsavgiften for registrering i Frivillighetsregisteret er fjernet slik at frivillige organisasjoner får lavere avgifter.

Tiltak 15 Merverdiavgift ved innførsel

Departement	FIN
Estimat	577
Forslag	Prop. 1 LS (2015–2016), Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016)
Forslagsdato	25.09.2015
Vedtak	Lowvedtak 40 (2015–2016) jf. Innst. 4 L (2015–2016)
Vedtaksdato	18.12.2015
Regelverk	Merverdiavgiftsloven § 11-1, § 11-2 (opphevet)
I kraft	01.01.2017
Omtale	Fra 2017 skal ikke import-mva. innbetales på importtidspunktet, men heller innberettes som utgående avgift i den nye mva.-meldingen. Dette medfører en rentefordel samt administrative besparelser for de næringsdrivende ved at den inngående og utgående mva. kan føres i samme mva.-melding.

Tiltak 16 Opphevelse av kvartalsrapportering for børsnoterte selskaper

Departement	FIN
Estimat	69
Forslag	NOU 2016: 2 Endringer i verdipapirhandelloven – flagging og periodisk rapportering – Gjennomføring av endringer i rapporteringsdirektivet
Forslagsdato	01.02.2016
Vedtak	Finansdepartementet (FOR-2016-11-25-1366)

Vedtaksdato	25.11.2016
Regelverk	Verdipapirforskriften § 5-5 (opphevet)
I kraft	01.01.2017
Omtale	Den lovpålagte plikten til kvartalsvis rapportering bortfaller for børsnoterte selskaper. Plikten til å offentliggjøre delårs- og kvartalsrapporter utgjør en betydelig kostnad for mange små og mellomstore bedrifter. Endringen vil gjøre det enklere for selskaper som ønsker børsnotering. Lettelsen i rapporteringsforpliktelsene vil lette kapitaltilgangen fordi kostnaden forbundet med notering senkes. For enkelte bedrifter vil det fortsatt være hensiktsmessig å rapportere kvartalstall.

Tiltak 17 Forenklinger i plandelen i plan- og bygningsloven

Departement	KMD
Estimat	100
Forslag	Prop. 149 L (2015–2016) og Prop. 110 L (2016–2017)
Forslagsdato	21.04.2017
Vedtak	Lowvedtak 56 (2016–2017) jf. Innst. 181 L (2016–2017) og Lowvedtak 126 (2016–2017) jf. Innst. 425 L (2016–2017)
Vedtaksdato	23.02.2017
Regelverk	Plan- og bygningsloven og matrikkelloven
I kraft	23.02.2017, 15.06.2017
Omtale	Stortinget vedtok endringer i plan- og bygningsloven både i 2014, 2015 og 2017. Blant annet er femårsfristen for bygging etter detaljregulering opphevet. Terskelen for innsigelser fra fylkesmannen og statlige organer er hevet og det er innført nye skjerpende saksbehandlingsfrister for innsigelsessaker for kommune og fylkesmann. Oppstartsfasen er blitt mer formalisert for å gi økt forutsigbarhet. Dette er ett av flere tiltak som vil gi utbyggere og kommuner større rom til å få til gode lokale løsninger og mer forutsigbare prosesser for næringslivet. Samlet sett blir planprosessen mer effektiv og smidig.

Tiltak 18 Økt bruk av elektronisk kommunikasjon ved gjeldsinndrivelse

Departement	JD
Estimat	772
Forslag	Prop. 6 L (2016–2017). Endringer i tinglysingsloven, inkassoloven og tvangsfullbyrdsloven mv. (teknologinøytralitet)
Forslagsdato	14.10.2016
Vedtak	Lowvedtak 52 (2016–2017) jf. Innst. 171 L (2016–2017)
Vedtaksdato	31.03.2017
Regelverk	Inkassolov, tvangsfullbyrdslov og tinglysingslov
I kraft	18.04.2017

Omtale	Teknologinøytrale løsninger i regelverket bidrar til effektivisering gjennom en utvidet adgang til elektronisk saksflyt. Det åpnes bl.a. for at varsler etter inkassoloven og tvangsfullbyrdsloven kan sendes elektronisk. Avtaler inngått elektronisk blir grunnlag for tvangsfullbyrdelse på linje med avtaler inngått på papir. Endringen omfatter ikke kausjonserklæringer etter finansavtaleloven.
--------	---

Tiltak 19 Videreutvikling av e-tinglysing for løssøre

Departement	NFD
Estimat	50
Forslag	Høring – endringer i tinglysingsforskriften som følge av elektronisk tinglysing
Forslagsdato	22.06.2015
Vedtak	Kommunal- og moderniseringsdepartementet (FOR-2017-03-08-297)
Vedtaksdato	08.03.2017
Regelverk	Forskrift om tinglysing § 2
I kraft	18.04.2017
Omtale	Banker og finansieringsselskaper kan nå tinglyse dokumenter elektronisk i Løssøreregisteret. Det opprettes et tinglysingsdokument som kunden signerer med bankID før bankene og finansieringsselskapene sender det til Altinn. Når dokumentet er ferdigbehandlet, mottas tilbakemelding i Altinn. Dette betyr lavere gebyr, umiddelbar tilbakemelding på ferdigbehandlet dokument og raskere behandling av sletting, som bidrar til mer oppdaterte kredittopplysninger. Tiltaket gjør det også mulig å tilby kundene helelektronisk lånesøknad.

Tiltak 20 Aksjelov – teknologinøytrale meldinger til aksjeeiere

Departement	NFD
Estimat	50
Forslag	Prop. 112 L (2016–2017) Endringer i aksjelovgivningen mv. (modernisering og forenkling)
Forslagsdato	21.04.2017
Vedtak	Lowvedtak 99 (2016–2017) jf. Innst. 366 L (2016–2017)
Vedtaksdato	06.06.2017
Regelverk	Aksjeloven § 1-6 (2)
I kraft	01.07.2017
Omtale	Gjennomføringen av teknologinøytralitet i aksjeloven åpner for økt bruk av elektroniske løsninger og gjør at meldinger fra selskapet til aksjeeiere kan sendes digitalt. Det er styret som har hovedansvar for å avgjøre hvordan informasjon på forsvarlig måte skal sendes til aksjonærene. Når virksomheter tillates å bruke elektronisk kommunikasjon, vil de dermed kunne spare både tid og penger.

Tiltak 21 Aksjelov – elektronisk signatur

Departement	NFD
Estimat	9
Forslag	Prop. 112 L (2016–2017) Endringer i aksjelovgivningen mv. (modernisering og forenkling)
Forslagsdato	21.04.2017
Vedtak	Lowvedtak 99 (2016–2017) jf. Innst. 366 L (2016–2017)
Vedtaksdato	06.06.2017
Regelverk	Aksjeloven § 1-6
I kraft	01.07.2017
Omtale	Elektronisk signatur sidestilles med fysisk signatur. Dette innebærer at selskapene kan signere dokumenter som generalforsamlingsprotokoll eller styreprotokoll digitalt, og derved slippe å skrive ut, signere og så skanne inn dokumenter med håndskrevet signatur før innsending. Signering av selskapsdokumentasjon kan i noen tilfeller ta mye tid, for eksempel når personer som skal underskrive, bor på ulike steder.

Tiltak 22 Aksjelov – elektronisk generalforsamling og elektronisk deltagelse på generalforsamling

Departement	NFD
Estimat	1080
Forslag	Prop. 112 L (2016–2017) Endringer i aksjelovgivningen mv. (modernisering og forenkling)
Forslagsdato	21.04.2017
Vedtak	Lowvedtak 99 (2016–2017) jf. Innst. 366 L (2016–2017)
Vedtaksdato	06.06.2017
Regelverk	Aksjeloven § 5-7
I kraft	01.07.2017
Omtale	Aksjeeiernes rett til å delta på generalforsamling ved hjelp av elektroniske hjelpemidler tydeliggjøres. Flere helelektroniske generalforsamlinger samt muligheten til å kunne delta elektronisk på generalforsamlinger som arrangeres fysisk, vil kunne medføre betydelige besparelser for næringslivet.

Tiltak 23 Aksjelov – fravalg av revisjon for morselskap

Departement	NFD
Estimat	570
Forslag	Prop. 112 L (2016–2017) Endringer i aksjelovgivningen mv. (modernisering og forenkling)
Forslagsdato	21.04.2017
Vedtak	Lowvedtak 99 (2016–2017) jf. Innst. 366 L (2016–2017)
Vedtaksdato	06.06.2017

Regelverk	Aksjeloven § 7-6
I kraft	01.07.2017
Omtale	Morselskap kan fravelge revisjon, forutsatt at terskelverdiene i § 1 i forskrift om terskelverdier for beslutning om å unnlate revisjon etter aksjeloven § 7-6 ikke overskrides for konsernet, jf. aksjeloven § 7-6 (1).

Tiltak 24 Aksjelov – teknologinøytral utarbeidelse og oppbevaring av selskapsdokumentasjon

Departement	NFD
Estimat	90
Forslag	Prop. 112 L (2016–2017) Endringer i aksjelovgivningen mv. (modernisering og forenkling)
Forslagsdato	21.04.2017
Vedtak	Lowvedtak 99 (2016–2017) jf. Innst. 366 L (2016–2017)
Vedtaksdato	06.06.2017
Regelverk	Aksjeloven § 1-6
I kraft	01.07.2017
Omtale	Regelendringene innebærer at all dokumentasjon som kreves utarbeidet i medhold av aksjeloven og allmennaksjeloven, kan utarbeides og oppbevares elektronisk.

Tiltak 25 Forenkling i byggesaksdelen i plan- og bygningsloven

Departement	KMD
Estimat	105
Forslag	Prop. 99 L (2013–2014)
Forslagsdato	14.05.2014
Vedtak	Lowvedtak 93 (2013–2014) jf. Innst. 270 L (2013–2014) / KMD (FOR-2017-06-19-840)
Vedtaksdato	19.06.2017
Regelverk	Plan- og bygningsloven, Byggteknisk forskrift (TEK17)
I kraft	01.07.2017
Omtale	Det er gjennomført flere forenklinger for å gjøre det enklere og raskere å bygge. I 2015 ble det gjort unntak fra søknadsplikt og gebyrer for mindre garasjer, uthus o.l. og innførte strengere tidsfrister for saksbehandling i kommunene. Dette betyr mindre arbeid for kommunen (det har vært antatt at slike mindre saker utgjør ca. 20 pst. av kommunenes byggesaker) og mindre byråkrati, gebyr og skjemaer for innbyggerne. Det ble fra 1.7.2017 innført en ny og forenklet byggteknisk forskrift (TEK17). TEK17 bidrar til å redusere byggekostnadene, uten at dette går på bekostning av viktige kvaliteter og sikkerhet. Denne effekten er ikke kalkulert.

Tiltak 26 Regnskapslov – redusert krav til utarbeidelse av åpningsbalanse

Departement	FIN
Estimat	233
Forslag	Prop. 160 L (2016–2017) Endringer i regnskapsloven mv. (forenklinger)
Forslagsdato	21.06.2017
Vedtak	Lowvedtak 5 (2017–2018) jf. Innst. 46 L (2017–2018)
Vedtaksdato	05.12.2017
Regelverk	Aksjeloven § 2-8 og § 13-6 første ledd nr. 7 (opphevet), § 15-1 (endret)
I kraft	01.01.2018
Omtale	Krav til åpningsbalanse ved stiftelser, fusjon, fisjon eller omdanning av aksjeselskap til allmennaksjeselskap videreføres ikke i selskapslovgivningen. Hovedargumentet for dette er at nytten av åpningsbalansen vurderes som liten som følge av at informasjonen fremgår av andre kilder, som i stiftelsesdokumentet, dokumenter utarbeidet i forbindelse med kapitalforhøyelse, fusjonsplan, fisjonsplan og redegjørelse. Dette betyr også at krav til revisorgodkjenning i forbindelse med åpningsbalanse i disse tilfellene faller bort. Fjerning av kravet til åpningsbalanse medfører konsekvensjusteringer i blant annet aksjelovene.

Tiltak 27 Offentlige anskaffelser – elektronisk innlevering av tilbud

Departement	NFD
Estimat	564
Forslag	Høring – Endring av lov og forskrifter om offentlige anskaffelser
Forslagsdato	17.03.2015
Vedtak	Nærings- og fiskeridepartementet
Vedtaksdato	12.08.2016
Regelverk	Anskaffelsesforskriften § 22-1 (1), jf. § 32-2 (FOR-2016-08-12-974)
I kraft	01.04.2017, 01.01.2018 og 01.07.2018
Omtale	De nye forskriftene om offentlige anskaffelser innfører som hovedregel at all informasjonsutveksling skal skje ved bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler. Dette gir betydelige tidsbesparelser for tilbyderne. Innføringen av elektronisk tilbudsinnlevering vil bli gjennomført i etapper. For innkjøpssentraler er fristen 1. april 2017. For statlige myndigheter er fristen 1. januar 2018. For andre offentlige oppdragsgivere er fristen 1. juli 2018.

Tiltak 28 Regnskapslov – begrenset regnskapsplikt for små og ansvarlige selskaper og enkeltpersonforetak

Departement	FIN
Estimat	43
Forslag	Prop. 160 L (2016–2017) Endringer i regnskapsloven mv. (forenklinger)
Forslagsdato	21.06.2017
Vedtak	Lowvedtak 5 (2017–2018) jf. Innst. 46 L (2017–2018)

Vedtaksdato	05.12.2017
Regelverk	Regnskapsloven § 3-1
I kraft	01.01.2018
Omtale	Regnskapspliktige enkeltpersonforetak og ansvarlige selskaper som er «små foretak», kan utarbeide årsregnskap etter en regel om begrenset regnskapsplikt. En slik begrenset regnskapsplikt innebærer at den regnskapspliktige unntas fra plikten til å utarbeide årsregnskap etter regnskapsmessige innregnings- og måleregler, men i stedet kan sette opp et nærmere angitt sammendrag av informasjon fra næringsoppgaven bygget på skattemessig tidfesting av inntekter og utgifter og måling av eiendeler og forpliktelser. Fordelen med dette er at fremstillingen av informasjon til regnskapsformål vil være tilnærmet kostnadsfri for den regnskapspliktige, da den bygger på det arbeidet som er gjort for å oppfylle pliktene etter bokførings- og skatteregelverket.

Tiltak 29 Regnskapslov – små foretak inkludert aksjeselskaper slipper å utarbeide årsberetning

Departement	FIN
Estimat	735
Forslag	Prop. 160 L (2016–2017) Endringer i regnskapsloven mv. (forenklinger)
Forslagsdato	21.06.2017
Vedtak	Lowvedtak 5 (2017–2018) jf. Innst. 46 L (2017–2018)
Vedtaksdato	05.12.2017
Regelverk	Regnskapsloven § 3-1 annet ledd mv.
I kraft	01.01.2018
Omtale	Artikkel 19 nr. 3 i EUs konsoliderte regnskapsdirektiv inneholder en opsjon for medlemsstatene til å unnta små foretak fra kravet om å utarbeide årsberetning fordi forenklinger og redusert administrativ byrde for små foretak skal være en prioritering. Kravet om å utarbeide årsberetning er nå opphevet for små foretak, jf. regnskapsloven §§ 1-2, 1-6 og 3-1. Endringen er en betydelig forenkling for et stort antall regnskapspliktige.

Tiltak 30 Bokføring av samleposter i kunde- og leverandørspesifikasjon

Departement	FIN
Estimat	130
Forslag	Høring – forslag til endringer i bokføringsforskriften mv.
Forslagsdato	11.05.2016
Regelverk	Bokføringsforskriften § 3-1 (FOR-2004-12-01-1558)
I kraft	Under gjennomføring
Omtale	Tidligere kunne poster fremkomme som totaler dersom transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner fremkommer enkeltvis og oppsummert i underliggende spesifikasjon. Det er unntak for kunde- og leverandørspesifikasjonene der hver transaksjon må fremgå enkeltvis. Dette foreslås nå endret slik at også postene i kunde- og leverandørspesifikasjoner kan vises som totaler.

11.2 Digitalisering mm. – estimerte tiltak

Tiltak 31 Elektronisk innmelding av sykefravær

Departement	ASD
Estimat	13
I kraft	19.09.2012
Omtale	I 2012 ble en løsning for elektronisk innsending av rapporteringsskjemaer og oppfølgingsplaner til Arbeids- og velferdsetaten lansert. Dette kan nå gjøres via HR-systemene i virksomhetene. Tidligere har arbeidsgivers innsendelse av skjemaer måttet gjøres manuelt, dvs. med tradisjonell post med konvolutter og porto.

Tiltak 32 Elektronisk kontoutskrift for tollkreditt og gebyrendring

Departement	FIN
Estimat	170
I kraft	01.01.2013
Omtale	Tolletaten har i samarbeid med Altinn utviklet en elektronisk løsning for presentasjon av månedlige kontoutskrifter via Altinn. Løsningen muliggjør elektronisk avstemming av deklarasjoner. Tollkredittkunder hadde i flere år etterlyst en løsning for elektronisk oversendelse av kontoutskriften. Tollkredittgebyret ble lagt om 1.1.2013 for å få gebyret i samsvar med de reelle kostnadene som toll- og avgiftsetaten har med ordningen. Det tidligere gebyret per deklarasjon erstattes med et kredittgebyr. Det medfører at importører i måneder der de har benyttet tollkredittordningen, blir belastet et fast gebyr uavhengig av hvor mange deklarasjoner det er tale om. Det vil gi en kostnadsreduksjon for de aller fleste av de om lag 23 000 kundene som er en del av tollkredittordningen.

Tiltak 33 Digitalisert bedriftsetablering gjennom Foretaksregisteret og Altinn

Departement	NFD
Estimat	255
I kraft	01.01.2013
Omtale	Det er blitt betydelig enklere å etablere selskaper. Tidsbruk og kostnader er redusert ved innføring av elektroniske løsninger i Foretaksregisteret og omfattende innsending og veiledning gjennom Altinn. Behovet for bruk av ekstern støtte ved etablering er redusert.

Tiltak 34 Digital konkursbehandling

Departement	NFD
Estimat	33
I kraft	14.01.2013

Omtale	Samhandlingstjenesten konkursbehandling i Altinn ble lansert 14. januar 2013, og innebærer en samling av en rekke ulike skjemaer, meldinger og innsynstjenester for innrapportering til Konkursregisteret og for å dele informasjon med kreditorene. Tjenesten inneholder åtte innsendingstjenester, åtte innsynstjenester og 26 meldingstjenester. Samhandlingstjenesten er en videreføring av «Boside-konkurs» og er mer brukervennlig og oversiktlig enn den gamle tjenesten. Den er også oppbygd slik at den lett kan utvides med nye aktiviteter og tjenester. Løsningen sparer bobestyrerne for betydelig tid.
--------	--

Tiltak 35 Innføring av elektronisk resept

Departement	HOD
Estimat	519
I kraft	01.02.2013
Omtale	E-resept er innført i alle landets kommuner. Dette omfatter innføring hos fastleger, avtalespesialister, legevakter, apotek og bandasjister. Høsten 2012 var det sendt 7,5 mill. elektroniske resepter, og ca. 84 av fastlegene i området for oppstart bruker løsningen. E-resept forenkler rutiner for økonomisk oppgjør mellom HELFO og apotek. Apotekene slipper bl.a. å taste inn reseptopplysninger, men laster i stedet ned resepten som legen har fylt ut. De får også færre oppgaver knyttet til å ta vare på resepter for kunder som ønsker det. E-resept er en nasjonal løsning for sikker overføring av reseptinformasjon. Løsningen bidrar til tryggere legemiddelbruk og økt pasientsikkerhet ved at omfanget av feil ved rekvirering og utlevering reduseres. Det har vært gradvis innføring av e-resept fra 2011. Alle legekontor, legevakter, apotek og helseforetak har tatt i bruk løsningen. E-reseptløsningen er også tilrettelagt for at andre aktørgrupper som tannleger, helsesøstre, jordmødre og kommunal helse- og omsorgstjeneste skal kunne ta i bruk e-resept.

Tiltak 36 Fulldigitalisert Samordnet registermelding

Departement	NFD
Estimat	445
I kraft	24.05.2013
Omtale	Skjemaet som tidligere var på ni papirsider, er bygget om til en fullt ut elektronisk løsning. Bedriftene benytter meldingen for å rapportere til myndighetene om en rekke forhold, bl.a. endringer i styre, skifte av revisor, kapitalendringer og adresseendringer, fusjon, fisjon. Samordnet registermelding benyttes også til registrering i sju registre, inkludert Enhetsregisteret, Foretaksregisteret og Merverdiavgiftregisteret.

Tiltak 37 Elektronisk skattekort

Departement	FIN
Estimat	75
I kraft	01.01.2014
Omtale	Elektronisk skattekort ble innført 1. januar 2014. Arbeidsgiver kan enkelt hente skattekortet elektronisk fra Skatteetaten, og arbeidstaker trenger ikke lenger levere en papirutgave til sin arbeidsgiver. Forslaget har forenklet distribusjonen av skattekort for arbeidsgiver, skattyter og Skatteetaten.

Tiltak 38	Digitalt svar fra Enhets- og Foretaksregisteret innen en time
------------------	--

Departement	NFD
Estimat	80
I kraft	03.03.2014
Omtale	Elektroniske søknader til Enhets-, Foretaks- og Frivillighetsregisteret som ikke krever skjønnsutøvelse, er automatisert og besvares umiddelbart. Overgang fra post til digitalt svar innebærer at ventetiden etter at vedtak er fattet, blir redusert fra tre dager til under en time.

Tiltak 39	A-ordningen – elektronisk dialog med arbeidsgiver
------------------	--

Departement	FIN
Estimat	341
I kraft	01.01.2015
Omtale	Frem til 2015 måtte alle som utbetaler lønn, pensjon og andre ytelser, rapportere lønns- og ansettelsesforhold på fem forskjellige skjemaer til tre ulike etater. Nå rapporterer alle arbeidsgivere disse opplysningene elektronisk i en felles månedlig melding.

Tiltak 40	Digitalisering av statlige skjemaer
------------------	--

Departement	NFD
Estimat	864
I kraft	01.04.2015
Omtale	Over 95 pst. av de mest brukte skjemaene bedriftene må fylle ut, er digitale pr. 1. april 2015. Kun 37 skjemaer gjenstår før alle de 800 vanligste skjemaene for næringslivet er digitale. De fleste av de mest brukte skjemaene som fortsatt ikke kan utfylles elektronisk, forvaltes av NAV. Unntatt fra dette kravet er tjenester som har under 3000 innsendinger av skjemaer årlig, og tjenester der digitalisering ikke er hensiktsmessig for verken bruker eller forvaltning.

Tiltak 41	Elektronisk stiftelse av aksjeselskap
------------------	--

Departement	NFD, JD
Estimat	21
I kraft	30.10.2015
Omtale	Tjenesten innebærer at man kan stifte aksjeselskap i Altinn, og få stiftelsesdokumentet rett i meldingsboksen. Det er ikke nødvendig at partene møtes for å signere. De kan varsles på e-post/sms. Både opprettere og revisor kan signere elektronisk i Altinn. Løsningen reduserer også forekomsten av feil siden systemet kontrollerer at formalia ved utfylling er korrekt.

Tiltak 42	Forenklet skattemelding for næringsdrivende med enkle skattemessige forhold
------------------	--

Departement	FIN
Estimat	120
I kraft	31.03.2016
Omtale	Skatteetaten lanserte en ny, enklere løsning for aksjeselskaper og enkeltpersonforetak med enkle skatteforhold, næringsrapport skatt, den 31. mars 2016. En forenklet skattemelding gir færre feil i utfyllingen og redusert ressursbehov i likningsbehandlingen. Skatteetaten anslår at om lag 200 000 næringsdrivende kan benytte seg av løsningen.

Tiltak 43	Statistisk sentralbyrå – redusert oppgavebyrde for næringslivet
------------------	--

Departement	FIN
Estimat	26
I kraft	01.01.2017
Omtale	SSB søker å begrense den totale oppgavebyrden for næringslivet gjennom samordning av utvalg og gjenbruk av opplysninger som hentes inn ved de ulike innrapporteringer. I 2013 ble oppgavebyrden mindre ved at utvalget av små enheter i strukturstatistikken ble redusert med 40 pst. I 2017 har SSB modernisert strukturstatistikken ved å benytte forhåndsutfylte verdier. Så snart skattemeldingen er sendt inn via Altinn, blir data fra næringsoppgaven delt med SSB som automatisk trekker ut det de har bruk for. Et utvalg på 13 000 næringsdrivende må fortsatt gi tilleggsopplysninger til statistikk, men nå er 32 SSB-skjemaer erstattet med ett i Altinn, og automatikken i skjemaet sørger for å skjule spørsmål som allerede er besvart i næringsoppgaven. I løpet av 2018 forventer SSB at i overkant av 90 pst. av foretak i utvalget vil få forhåndsutfylte verdier.

Tiltak 44	Nytt system for elektronisk tinglysing
------------------	---

Departement	KMD, JD
Estimat	264
I kraft	18.04.2017
Omtale	Etablering av elektronisk tinglysing er et digitaliseringsprosjekt av stor nasjonal nytte. En samfunnsøkonomisk analyse har estimert nytteverdi for samfunnet på 1,3 mrd. kroner. Systemet gir eiendomsめglere, banker og andre profesjonelle brukere av systemet mulighet for fullelektronisk tinglysing av rettsstiftelser. Dette kan skje automatisk 24 timer i døgnet, bekreftes på sekunder og registreres umiddelbart i grunnboken. Dette betyr spart tid, spart porto og sparte kostnader til mellomfinansiering.

Tiltak 45	Fellestjeneste for byggsaker i Altinn
------------------	--

Departement	KMD
Estimat	150
I kraft	01.07.2017

Omtale	Hvert år behandles i underkant av 100 000 byggesøknader i kommunene og arbeidet foregår i hovedsak på papir. En betydelig del av disse søknadene er ufullstendige og krever merarbeid. Det er satt i gang et arbeid med å etablere en nasjonal digital fellestjeneste for byggesaker, Fellestjenester BYGG i Altinn. Tjenesten skal sikre enhetlig innsending og kvalitetskontroll av byggesøknader, automatisk regelsjekk i byggesaker og automatisk uttrekk og gjenbruk av informasjon fra digitale bygningsinformasjonsmodeller (BIM).
--------	---

Tiltak 46 Samtykkebasert lånesøknad

Departement	NFD
Estimat	669
I kraft	01.01.2018
Omtale	Tiltaket inngår i et samarbeid mellom Finans Norge, Skatteetaten og Brønnøysundregistrene og er et resultat av aktiviteten Innovation@Altinn. Brønnøysundregistrene ønsker å tilby muligheten for bruker til å gi samtykke til at en tredjepart får midlertidig innsynsrett på et spesifikt sett av opplysninger om brukeren som tidligere er innhentet gjennom Altinn. Med brukers samtykke vil det automatisk bli gitt en tidsbegrenset leserettighet for en eller flere definerte Altinn-tjenester. Samtykket skal være informert og frivillig, og det skal informeres konkret om hva samtykket skal brukes til. En aktivitetslogg med historikk vil vise alle samtykker og delegeringer som er utført. Et eksempel er søknad om boliglån der banken ønsker å se lånesøkers lønsslipp og siste skattemelding. I stedet for at lånesøker selv skal finne frem og skrive ut lønsslipp og skattemelding, gir man banken samtykke til å ta ut informasjonen elektronisk ved bruk av Altinn. I tillegg til den store besparelsen for bankene ligger det også en betydelig besparelse i tid for hver lånesøker. Den besparelsen er det foreløpig ikke gjort noe anslag på.

Antatt effekt av om lag 70 ikke-kalkulerte tiltak

Estimat	350
Omtale	Det er om lag 70 gjennomførte tiltak vi ikke har prioritert å utarbeide kalkyler for. Gjennomføringen har for mange av dem utvilsomt innebåret besparelser for næringslivet. I mange tilfeller ville kalkulering medført en betydelig ressursbruk, for andre er det åpenbart at besparelsene er relativt små. Departementet har derfor forsiktig anslått en besparelse på 350 mill. kroner årlig for disse tiltakene sett under ett.

11.3 Regelforenklinger – ikke-estimerte tiltak

Tiltak 47 Merverdiavgift – elektronisk levering av omsetningsoppgaven

Departement	FIN
Forslag	Prop. 1 LS (2011–2012) Skatter, avgifter og toll 2012
Forslagsdato	30.09.2011
Vedtak	Lowvedtak 15 (2011–2012) jf. Innst. 4 L (2011–2012)
Vedtaksdato	24.11.2011
Regelverk	Merverdiavgiftsloven § 15-7 tredje ledd. Opphevelse av merverdiavgiftsforskriften §§ 15-7-3 og 15-7-4.
I kraft	01.01.2012
Omtale	Fra 2012 ble det pliktig å innlevere merverdiavgiftsoppgaven elektronisk, men med mulighet til å søke om dispensasjon, jf. merverdiavgiftsloven § 15-7 tredje punktum og § 15-7 fjerde ledd annet punktum. Dispensasjonsadgangen til innlevering av omsetningsoppgave på papir ble avviklet f.o.m. 2016. Elektroniske tjenester gjør kommunikasjon mellom det offentlige og næringsdrivende enklere og mindre ressurskrevende for begge parter. Elektronisk rapportering gir også bedre datakvalitet.

Tiltak 48 Verdipapirhandelloven – heving av terskelverdi for prospektplikt

Departement	FIN
Forslag	Prop. 107 L (2011–2012) Endringer i bokføringsloven, verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven m.m.
Forslagsdato	11.05.2012
Vedtak	Lowvedtak 84 (2011–2012) jf. Innst. 378 L (2011–2012)
Vedtaksdato	22.06.2012
Regelverk	Verdipapirhandelloven § 7-2 mv.
I kraft	01.07.2012
Omtale	Ved tilbud om tegning og kjøp av omsettelige verdipapirer og opptak til notering på regulert marked stilles det etter nærmere vilkår krav om utarbeidelse av prospekt. Terskelverdiene for når plikten til å utarbeide EØS-prospekt inntreffer, økes, og innholdskravene i nasjonale registreringsprospekter blir mindre omfattende enn for EØS-prospekter. Basert på de tre foregående år ville antall prospekter med de nye terskelverdiene vært redusert til om lag halvparten. Formålet med endringene er å bidra til økt effektivitet og fremme konkurransedyktigheten ved å redusere administrative forpliktelser for utsteder og tilrettelegger, uten at dette skal gå på bekostning av investorbeskyttelsen.

Tiltak 49 Forskriftsforenkling i fiskeri

Departement	NFD
Forslag	Fiskeridirektoratet – høring
Forslagsdato	17.10.2012
Vedtak	Kongelig resolusjon (PRE-2013-08-23-1033)

Vedtaksdato	07.12.2012
Regelverk	Forskrifter under deltakerloven
I kraft	01.01.2013
Omtale	En ny ervervstillatelsesforskrift innebærer at ulike forskrifter under deltakerloven erstattes av én felles forskrift. Dette betyr mindre tidkrevende søknadsprosedyrer og et mer moderne og treffsikkert regelverk som er enkelt å forstå. Forskriften innebærer også en slutføring av de siste års arbeid med å samle reglene under deltakerloven i tre forskrifter, henholdsvis ervervstillatelsesforskriften, konsesjonsforskriften og deltakerforskriften.

Tiltak 50 Forenkling og harmonisering av tollsatser

Departement	FIN
Forslag	Prop. 1 LS (2012–2013) Skatter, avgifter og toll 2013
Forslagsdato	28.09.2012
Vedtak	Stortingsvedtak 27.11.2012 jf. Innst. 4 L (2012–2013)
Vedtaksdato	27.11.2012
Regelverk	FOR-2012-11-27-1218 § 6 vedlegg 4
I kraft	01.01.2013
Omtale	Det var tidligere til sammen 11 forskjellige tollsatser for klær og enkelte ferdige tekstilvarer, og innenfor flere av varegruppene var det forskjeller i tollsatsene som fremstod som vilkårlige. Fra 1. januar 2013 ble de høyeste tollsatsene for tekstiler redusert, samt at tollsatsene for flere typer klær ble harmonisert. Endringene vil forenkle tollavgiftsstrukturen og bidra til at nokså like varer behandles mer likt.

Tiltak 51 Oppheving av reglene om korreksjonsinntekt

Departement	FIN
Forslag	Prop. 1 LS (2011–2012) Skatter, avgifter og toll 2012, kapittel 16
Forslagsdato	30.09.2011
Vedtak	Lowvedtak 14 (2011–2012) jf. Innst. 4 L (2011–2012)
Vedtaksdato	24.11.2011
Regelverk	Skatteloven § 10-5 (opphevet)
I kraft	01.01.2013
Omtale	Reglene om korreksjonsinntekt er opphevet. Reglene har hatt som formål å sikre at inntekt som et aksjeselskap deler ut som utbytte, er skattlagt på selskapets hånd. Reglene om korreksjonsinntekt var tekniske og kompliserte. Finansdepartementet legger til grunn at en oppheving av reglene innebærer en forenkling både for skattemyndighetene og skattyterne.

Tiltak 52 Forskriftsendringer med forenkling av Mattilsynets regelverk

Departement	LMD, HOD, NFD
Vedtak	Landbruks- og matdepartementet m.fl.
Regelverk	Blant annet FOR-2012-01-10-62 (plantehelse)

I kraft	2011–2017
Omtale	Mattilsynet har i perioden gjennomført en omfattende regelrydding med forenkling av regelverket. Bl.a. har Mattilsynet gjennomgått og identifisert i størrelsesorden 15–20 forskrifter med nasjonalt handlingsrom med muligheter for forenklinger eller behov for endringer. Lovgrunnlaget er i all hovedsak knyttet til Matloven, men også dyrevelferdsloven, husdyravlsloven og dyrehelsepersonelloven. Av konkrete forenklinger for næringsaktører kan det nevnes følgende forskrifter: FOR-2016-01-02-73 (plantehele), i kraft 01.03.2016; endring i forskrift om plantehele der det hovedsakelig ble gjort endringer i importbestemmelser for planter. Endringene medførte forenklinger ved at plikter knyttet til import av planter og andre smittebærende emner kommer tydeligere frem av forskriften enn tidligere. Avlsregelverket for husdyr er endret, og delvis forenklet, i to omganger: Kåringskravet i hesteavlsforskriften ble fjernet på nasjonalt grunnlag i 2015. EU vedtok en ny avlsforordning (FOR-2018-02-07-160 Forskrift om endring av forskrifter som følge av ny avlsforskrift) som samlet avlsregelverket i en forordning. Regelverket for avlsarbeid hos artene storfe, småfe, gris og hest har tidligere vært regulert i flere forskrifter. I EU ble man oppmerksom på at dette regelverket kunne være vanskelig tilgjengelig og at det ble håndhevet forskjellig i ulike medlemsstater. Det er ellers ikke foretatt store materielle endringer i forhold til dagens bestemmelser. På enkelte områder er det likevel foretatt en del presiseringer. EUs forordning (EU) 2016/1012 om husdyravl trådte i kraft 8. juni 2016, men de fleste materielle bestemmelsene gjelder først fra 1. november 2018.

Tiltak 53 Oppheving av vei- og banefritaket i merverdiavgiftsloven	
Departement	FIN
Forslag	Prop. 1 LS (2012–2013). Skatter, avgifter og toll 2013
Forslagsdato	28.09.2012
Vedtak	Lowvedtak 12 (2012–2013) jf. Innst. 4 L (2012–2013)
Vedtaksdato	27.11.2012
Regelverk	Merverdiavgiftsloven § 6-7 (opphevet)
I kraft	01.01.2013
Omtale	Merverdiavgiftslovens fritak ved omsetning av tjenester som gjelder offentlig vei og bane, ble opphevet fra 1. januar 2013. Avgrensningsspørsmål knyttet til fritakene vil opphøre, og det vil bli enklere for de berørte å forholde seg til merverdiavgiftsregelverket på dette området. Dette medfører forenklinger for de næringsdrivende, Statens vegvesen og Skatteetaten.

Tiltak 54 Nye og mer helhetlige HMS-forskrifter	
Departement	ASD
Vedtak	Arbeidsdepartementet (nå Arbeids- og sosialdepartementet)
Vedtaksdato	06.11.2011
Regelverk	Forskrifter til arbeidsmiljøloven: FOR-2011-12-06-1355 til FOR-2011-12-06-1360
I kraft	01.01.2013

Omtale	Arbeidstilsynet og partene i arbeidslivet har gjennomgått HMS-forskriftene i arbeidsmiljøloven. Arbeidsdepartementet har erstattet 47 av dagens forskrifter med seks nye hovedforskrifter. Dette gir bedre og mer helhetlig struktur og gjør regelverket mer tilgjengelig.
--------	--

Tiltak 55 Forenklet omgjøring fra NUF til AS

Departement	FIN
Forslag	Høring om endringer i skattelovforskriften – skattefri omdanning av NUF til AS/ASA
Forslagsdato	19.12.2012
Vedtak	Finansdepartementet (FOR-2013-05-24-517)
Vedtaksdato	24.05.2013
Regelverk	FSFIN Forskrift til skatteloven § 11-20-1 (2) g og § 11-20-4 (2) (FOR-1999-11-19-1158)
I kraft	24.05.2013
Omtale	Endring av skattelovforskriften med virkning fra og med skatteåret 2013 gir mulighet for skattefri omdanning av norskregistrert utenlandsk selskap som skattemessig er hjemmehørende i Norge, til aksjeselskap eller allmenn-aksjeselskap. Tidligere ville en avvikling av NUF med overføring av hele virksomheten til et nyregistrert norsk aksjeselskap medføre realisasjonsbeskatning for både selskapet og for dets norske aksjonærer, med mindre omdanning ble gjort gjennom en fusjon, noe som ville være komplisert. Nå slipper man en slik ressurskrevende prosess.

Tiltak 56 Unntak fra plikten til å utarbeide konsernregnskap

Departement	FIN
Forslag	Prop. 48 L (2012–2013), Endringer i regnskapsloven og enkelte andre lover (rapportering om samfunnsansvar mv.)
Forslagsdato	07.12.2012
Vedtak	Lowvedtak 44 (2012–2013) jf. Innst. 217 L (2012–2013)
Vedtaksdato	02.04.2013
Regelverk	Regnskapsloven § 3-2
I kraft	01.06.2013
Omtale	En endring i regnskapsloven, etter forslag fra Finanstilsynet, innebærer at plikten til å utarbeide konsernregnskap faller bort for morselskaper som bare har datterselskaper av uvesentlig betydning.

Tiltak 57 Forenklet kreditorvarsel

Departement	JD
Forslag	Prop. 122 L (2012–2013) Endringer i aksjeloven mv. (offentlig kunngjøring i avis mv.)
Forslagsdato	19.04.2013
Vedtak	Lowvedtak 69 (2012–2013) jf. Innst. 345 L (2012–2013)
Vedtaksdato	30.05.2013

Regelverk	Aksjeloven § 13-14
I kraft	01.07.2013
Omtale	Fristen for alle lovbestemte kreditorvarsel er endret til seks uker, uavhengig av hvor lang fristen har vært tidligere. Fristendringen gjelder kreditorvarsel for alle organisasjonsformer. I tillegg blir kunngjøring av kreditorvarsel i avis fjernet, og kreditorvarsel vil bare bli kunngjort på brreg.no.

Tiltak 58 Aksjeloven – reduserte informasjonskrav

Departement	JD
Forslag	Prop. 111 L (2012–2013) Endringer i aksjelovgivningen mv. (forenklinger)
Forslagsdato	05.04.2013
Vedtak	Lowvedtak 68 (2012–2013) jf. Innst. 347 L (2012–2013)
Vedtaksdato	30.05.2013
Regelverk	Aksjeloven § 2-2 punkt 6-9 (opphevet)
I kraft	01.07.2013
Omtale	Endringer i aksjeloven § 2-2 reduserer minimumskravene til vedtektenes innhold. Minstekravene begrenses nå til bestemmelser av mer varig karakter som det vil være behov for i de aller fleste selskapene. Ut over dette er det opp til aksjeeierne selv å avgjøre hvilke spørsmål de ønsker å regulere i vedtektene.

Tiltak 59 Aksjeloven – smidigere kapitalregler

Departement	JD
Forslag	Prop. 111 L (2012–2013) Endringer i aksjelovgivningen mv. (forenklinger)
Forslagsdato	05.04.2013
Vedtak	Lowvedtak 68 (2012–2013) jf. Innst. 347 L (2012–2013)
Vedtaksdato	30.05.2013
Regelverk	Aksjeloven § 8-1 (endret) og § 3-2 (opphevet)
I kraft	01.07.2013
Omtale	Endring av kapitalreglene gir selskapene større fleksibilitet ved omstrukturering av egenkapitalen. Flere formelle skranker ble tatt ut, og det ble satt inn skjønnsmessige krav som skal sikre forsvarlig egenkapital. Endringene medfører blant annet mer fleksible utbytteregler, og overkursfondet frigjøres og blir en del av kapitalgrunnlaget for utbytte. Eier- og generasjonsskifter er enklere å gjennomføre ved mer liberale regler for et selskap til å gi finansiell bistand i forbindelse med en tredjepersons kjøp av selskapets aksjer.

Tiltak 60 Ordningen for merverdiavgiftsrepresentanter

Departement	FIN
Forslag	Prop.150 LS (2012–2013) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivinga
Forslagsdato	07.05.2013
Vedtak	Lowvedtak 118 (2012–2013) jf. Innst.475 L (2012–2013)

Vedtaksdato	21.06.2013
Regelverk	Merverdiavgiftsloven § 11-1 fjerde ledd
I kraft	01.07.2013
Omtale	Ordningen med merverdiavgiftsrepresentanter er endret. Representantens ansvar for betaling av merverdiavgift og krav om at faktura skal sendes gjennom representant, oppheves. Forslaget vil bare gjelde i tilfeller der den næringsdrivende tilhører en stat Norge har avtale med om utveksling av informasjon og innkreving av merverdiavgift. (Kravet til stedlig representant oppheves fra 1.4.2017 for norskregistrert utenlandsk foretak (NUF) hjemmehørende i en EØS-stat som Norge har inngått avtale med om utveksling av opplysninger og gjensidig bistand til innfordring mv. av merverdiavgiftskrav.)

Tiltak 61 Styrket og forenklet håndheving av industrielle rettigheter

Departement	JD
Forslag	Prop. 81 L (2012–2013) Endringer i lovgivningen om industrielt rettsvern m.m. (styrking av håndhevingsreglene)
Forslagsdato	15.03.2013
Vedtak	Lowvedtak 53 (2012–2013) jf. Innst. 261 L (2012–2013)
Vedtaksdato	29.04.2013
Regelverk	Designloven, foretaksnavneloven, kretsmønsterloven, markedsføringsloven, patentloven, planteforedlerloven, straffeloven og varemerkeloven
I kraft	01.07.2013
Omtale	Endringer i håndhevingsreglene i lovgivningen om industrielt rettsvern gjør det enklere for næringslivet å motvirke rettighetskrenkelser, og å oppnå en kompensasjon som sikrer at innehaveren blir holdt økonomisk skadesløs når krenkelser likevel finner sted. Endringene gjelder designloven, foretaksnavneloven, kretsmønsterloven, markedsføringsloven, patentloven, planteforedlerloven, straffeloven og varemerkeloven. Endringen innebærer en forenkling ved at det klargjør rettstilstanden og ved at reglene om håndhevingsmidlene i de forskjellige lovene på området i hovedsak blir like. Dette vil særlig være til fordel for små og mellomstore bedrifter og andre aktører som har begrensede ressurser til rettighetshåndhevelse.

Tiltak 62 Tollkreditt uten krav om sikkerhet

Departement	FIN
Vedtak	Finansdepartementet (FOR-2013-10-08-1204)
Vedtaksdato	08.10.2013
Regelverk	Skattebetalingsforskriften (FOR-2007-12-21-1766) § 14-20-1
I kraft	01.11.2013
Omtale	Tollkreditt er en ordning som gjør det enklere å betale toll og avgifter. Kredittverdige foretak fra EØS-land får nå tollkreditt uten krav om sikkerhet. Norske foretak slipper dermed å måtte stille sikkerhet på vegne av utenlandske foretak for påløpt toll, mva. og andre særavgifter.

Tiltak 63	Konkurranseloven – heving av terskelverdi for meldeplikt
-----------	--

Departement	NFD
Forslag	Prop. 75 L (2012–2013) Endringer i konkurranseloven
Forslagsdato	15.03.2013
Vedtak	Lowedtak 67 (2012–2013) jf. Innst. 281 L (2012–2013)
Vedtaksdato	28.05.2013
Regelverk	Konkurranseloven § 18
I kraft	01.01.2014
Omtale	Terskelen for meldeplikt til Konkurransetilsynet er hevet til 1 mrd. kroner i total omsetning, eller 100 mill. kroner for hvert av selskapene som slår seg sammen. Ordningen med en alminnelig melding til Konkurransetilsynet og pålegg om en mer omfattende (fullstendig) melding på to ulike tidspunkter i saksbehandlingen, oppheves. Alle meldepliktige foretakssammenslutninger skal nå underlegges én felles melding. Samlet vil disse forslagene korte ned den maksimale saksbehandlingstiden for fusjoner med 15 virkedager og samtidig legge opp til at saker kan løses så tidlig som mulig. Heving av terskel for meldeplikt forventes å medføre at antall saker som må meldes til Konkurransetilsynet, vil reduseres med ca. 70 pst.

Tiltak 64	Forenkling i regelverket for EKOM-tjenester
-----------	---

Departement	FIN
Forslag	Prop. 1 LS (2013–2014) Skatter, avgifter og toll 2014, punkt 3.8
Forslagsdato	04.10.2013
Vedtak	Finansdepartementet (FOR-2013-12-10-1422)
Vedtaksdato	10.12.2013
Regelverk	FSFIN Forskrift til skatteloven § 5-12-21 (FOR-1999-11-19-1158)
I kraft	01.01.2014
Omtale	Fra 1. januar 2014 ble beskatningen av arbeidsgiverfinansierte elektroniske kommunikasjonstjenester (EKOM-tjenester) forenklet. Det ble et fast inntekstpåslag (sjablongbeløp) på 4 392 kroner per år, uavhengig av om man disponerer eller får dekket en eller flere tjenester. Det ble i tillegg innført et særskilt skattefritt beløp på 1000 kroner for dekning av fellesfakturerte tjenester og tilleggstjenester. De tidligere reglene for beskatning av EKOM-tjenester og behandlingen av fellesfakturerte tjeneste har medført mye manuelt arbeid og vært ressurskrevende for næringslivet. Endringene innebærer en vesentlig forenkling for arbeidsgiverne. Regelverket blir også enklere å forstå for skattyterne.

Tiltak 65	Forenklet tollbehandling for varer fra utviklingsland
-----------	---

Departement	FIN
Vedtak	Toll- og avgiftsdirektoratet (FOR-2013-12-20-1646)
Vedtaksdato	19.12.2013
Regelverk	Tollforskriften § 8-5-10 tredje ledd (FOR-2008-12-17-1502)
I kraft	01.01.2014

Omtale	Fra 1. januar 2014 ble vilkår i tollforskriften om tollfritak ved innførsel av varer fra utviklingsland forenklet og omfattet av det generelle preferansesystemet (GSP-ordningen). Forenklingen innebærer at norske tollmyndigheter på vilkår kan forhåndsgodkjenne importører med rett til tollfritak. Med endringen slipper store importører av varer fra utviklingsland å betale toll ved innførselen for så å fremme krav om refusjon på et senere tidspunkt.
--------	---

Tiltak 66 Endring i tilsyn av måleredskaper for Justervesenet

Departement	NFD
Forslag	Høring – Forslag til endringer i forskrift om målenheter og måling
Forslagsdato	14.08.2013
Vedtak	Nærings- og handelsdepartementet (FOR-2013-12-05-1416)
Vedtaksdato	05.12.2013
Regelverk	Forskrift om målenheter og måling (FOR-2007-12-20-1723)
I kraft	01.01.2014
Omtale	Endringen innebærer at Justervesenet kan fastsette ulike former for tilsyn som er bedre tilpasset de ulike tilsynsområdene og brukerne av måleredskaper. Regelverket blir dermed lettere å etterleve. Videre fjernes dagens regel om at godkjenningen faller bort etter godkjenningsperiodens utløp. Dette medfører at bruker ikke lenger må kontakte Justervesenet når godkjenningsperioden løper ut, og at det er opp til Justervesenet å vurdere hvorvidt oppfølgingskontroll er nødvendig. Ordningen gjør det mulig for Justervesenet å føre et mer effektivt tilsyn.

Tiltak 67 Eierendringer i selskap som eier fiskefartøy

Departement	NFD
Forslag	Høring av forslag til ny forskrift om meldeplikt ved indirekte eierendringer i merkeregistrerte fartøy
Forslagsdato	17.10.2012
Vedtak	Kongelig resolusjon (FOR-2013-08-23-1033)
Vedtaksdato	23.08.2013
Regelverk	Ervervstillatelsesforskriften § 4a-d (FOR-2012-12-07-1144)
I kraft	01.01.2014
Omtale	Det er vedtatt å gå bort fra søknadsplikt ved mindre eierendringer i selskap som eier fiskefartøy. Vedtaket innebærer at det blir én meldingsordning for enkelte eierendringer, i stedet for eksisterende ordning der det må søkes på forhånd om alle endringer. Meldingsordningen blir avgrenset til mindre eierendringer, slik at den nye ordningen ikke går utover hensynet til kontroll av aktivitets- og nasjonalitetskravet i deltakerloven. Ordningen betyr forenkling for både næringen og fiskerimyndighetene.

Tiltak 68 Avklaring i mva.-reglene for fisjon og fusjon

Departement	FIN
Forslag	Høring: MVA – Justering og tilbakeføring av inngående merverdiavgift – Fisjon/fusjon

Forslagsdato	27.12.2012
Vedtak	Skattedirektoratet (FOR-2014-03-31-376)
Vedtaksdato	31.03.2014
Regelverk	Merverdiavgiftsforskriften § 9-3-2, § 9-3-4 og § 9-7-1 (FOR-2009-12-15-1540)
I kraft	31.03.2014
Omtale	Fra 31. mars 2014 ble merverdiavgiftsregelverket knyttet til overføring av fast eiendom som skjer ved utfisjonering fra et foretak og deretter innfusjonering i et nytt foretak, forenklet. Endringene innebærer at slike overføringer kan skje med avgiftsmessig kontinuitet. Regelendringen fjerner en potensiell fallgrube for aktører som er involvert i eksempelvis omstruktureringer av konserner, særlig i eiendomsbransjen.

Tiltak 69 Enklere regler for havfiskeflåten

Departement	NFD
Forslag	Høring – forslag om å oppheve kravet om eierfellesskap ved tildeling av strukturkvote i havfiskeflåten mv.
Forslagsdato	03.02.2014
Vedtak	Kongelig resolusjon (FOR-2014-06-06-701)
Vedtaksdato	06.06.2014
Regelverk	Forskrift om strukturkvoteordning mv. havfiske (FOR-2005-03-04-193)
I kraft	10.06.2014
Omtale	Kravet om eierfellesskap ved tildeling av strukturkvote i havfiskeflåten er opphevet. Dette vil gjøre strukturingsprosessen enklere og mindre tungrodd, og spare rederne for administrative kostnader knyttet til eierendringer og omorganisering.

Tiltak 70 Endringer i representasjonsregelverket

Departement	ASD
Forslag	Prop. 73 L (2013–2014). Endringer i ferieloven mv.
Forslagsdato	11.04.2014
Vedtak	Lowvedtak 78 (2013–2014) jf. Innst. 251 L (2013–2014)
Vedtaksdato	16.06.2014
Regelverk	Aksjeloven
I kraft	01.07.2014
Omtale	Endringene innebærer at det kan etableres ansatterepresentasjon på konsernnivå, såkalt konsernordning, etter avtale mellom konsernet og et flertall av de ansatte, eller lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte. Tidligere har det vært nødvendig med godkjenning fra Bedriftsdemokratinemda for å etablere en konsernordning. Det vil fortsatt være mulig å søke om en nemndsgodkjenning, for eksempel dersom det ikke er enighet om å inngå avtale.

Tiltak 71 Ordning med frivillig registrering ved utleie av næringsseiendom

Departement	FIN
Forslag	Prop. 94 LS (2013–2014) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivinga, kapittel 4
Forslagsdato	14.05.2014
Vedtak	Lowvedtak 85 (2013–2014) jf. Innst. 261 L (2013–2014)
Vedtaksdato	16.06.2014
Regelverk	Merverdiavgiftsloven § 2-3 tredje ledd
I kraft	01.07.2014
Omtale	Fra 1. juli 2014 ble merverdiavgiftsregelverket for frivillig registrering for utleie av bygg eller anlegg forenklet og modernisert. Søknadskravet for frivillig registrering av allerede registrerte utleiery oppheves. Med dette fjernes langt på veg den såkalte momsellen ved utleie av eiendom som siden 2001 har rammet en rekke utleiery. For å åpne for større fleksibilitet i regelverket om frivillig registrering er også reglene for virkningstidspunktet for registrering myket opp. Man vil nå ha noe lengre tid på å områ seg for å få etablert en frivillig registrering uten å miste retten til en effektiv fradragsrett.

Tiltak 72 Enklere skatteregler for deltakerlignende selskaper

Departement	FIN
Forslag	Prop. 1 LS (2014–2015) Skatter, avgifter og toll 2015
Forslagsdato	26.09.2014
Vedtak	Lowvedtak 27 (2014–2015) jf. Innst. 4 L (2014–2015)
Vedtaksdato	15.12.2014
Regelverk	Skatteloven
I kraft	01.01.2015
Omtale	Deltakerligning gjennomføres for deltakere i ansvarlig selskap, kommandittselskap, indre selskap og partrederi samt for stille deltakere. Skattereglene for deltakerlignende selskaper bidrar til likebehandling av virksomhetsformer, og er prinsipielt godt forankret. Men erfaring viser at reglene i enkelte sammenhenger har vært kompliserte. Det er gjort endringer i skattereglene for deltakerlignende selskaper. Hovedmålet med endringene er enklere regler, noe som letter byrdene for skattytere og deres hjelpere – for eksempel regnskapsførere. Blant annet blir ligningsskjemaene betydelig enklere, og omfang og antall blir redusert. Endringene innebærer også at ulike regler blir bedre tilpasset hverandre, og en mer effektiv og korrekt ligningsbehandling.

Tiltak 73 Et bedre og enklere system for arbeidsmarkedstiltak

Departement	ASD
Forslag	Høring – et enklere tiltakssystem tilpasset brukernes behov
Forslagsdato	13.05.2014
Vedtak	Arbeids- og sosialdepartementet (FOR-2014-11-26-1466)
Vedtaksdato	26.11.2014
Regelverk	Forskrift om arbeidsrettede tiltak mv.

I kraft	01.01.2015
Omtale	Regelverket for arbeidsmarkedstiltakene er forenklet slik at tiltakene kan bli lettere å ta i bruk. Fire tiltak reduseres til to. «Avklaring i skjermet virksomhet» ble slått sammen med «Avklaring i ordinær virksomhet» og «Oppfølging» ble slått sammen med «Arbeid med bistand». Det ble også innført anbudskonkurranse om kjøp av oppfølgings- og avklaringstjenester.

Tiltak 74 Offentlige anskaffelser – formalkrav ved anbud

Departement	NFD
Forslag	Høring – Forenkling av det norske anskaffelsesregelverket
Forslagsdato	20.06.2014
Vedtak	Kongelig resolusjon av 12. juni 2015: Endring av forskrift om offentlige anskaffelser og forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene
Vedtaksdato	12.06.2015
Regelverk	Anskaffelsesforskriften (FOR-2016-08-12-974) og forsyningsforskriften (FOR-2016-08-12-975)
I kraft	01.07.2015
Omtale	Regelen om krav til lukking og merking av tilbudene oppheves da kravene har gitt opphav til enkelte rigide avgjørelser om avvisning av tilbud. Oppdragsgiver skal ikke undersøke innholdet i tilbud eller forespørsler om å delta i konkurransen før fristen for levering har løpt ut. Forskriftsbestemmelser om registrering av tilbud og tilbudsåpning oppheves. Krav til HMS-erklæring oppheves. Beløpsgrensen for krav til skatteattest heves fra 100 000 til 500 000 kroner. Anskaffelser under 100 000 kroner unntas fra regelverket.

Tiltak 75 Forenklet prosess for fisketillatelser

Departement	NFD
Forslag	Prop. 88 L (2014–2015). Endringer i deltakerloven (tildeling av spesiell tillatelse og adgang til å delta i fiske)
Forslagsdato	10.04.2015
Vedtak	Lowedtak 97 (2014–2015) jf. Innst. 342 L (2014–2015)
Vedtaksdato	11.06.2015
Regelverk	Deltakerloven § 17
I kraft	01.07.2015
Omtale	Stortinget vedtok 15. juni 2015 endringer i deltakerloven som innebærer at søknadsprosessen for fisketillatelser blir enklere. Lovendringen innebærer at fiskeriforvaltningen får lov hjemmel til å tildele fisketillatelse til et fiskefartøy til erstatning for tilsvarende tillatelse som oppgis fra et annet fartøy, uten hensyn til om fartøyene har samme eier. Før lovendringen måtte rederier ofte gjennomføre minst tre forskjellige søknadsprosesser overfor fiskeriforvaltningen, og i tillegg gjennomføre kjøp og tilbakesalg av et av fartøyene, for å oppnå det samme. Nå er det tilstrekkelig med en søknad, og det vil ikke være nødvendig med kjøp og tilbakesalg av fartøyet. Lovendringen innebærer at flere hundre til dels omfattende søknadsprosesser per år blir overflødige. Dette vil frigjøre administrative ressurser i både næring og forvaltning.

Tiltak 76	Endringer i forskrifter på verdipapirområdet
-----------	--

Departement	FIN
Forslag	Forslag om endringer i forskrifter på verdipapirområdet
Forslagsdato	16.12.2014
Vedtak	Finansdepartementet (FOR-2015-09-01-1017)
Vedtaksdato	01.09.2015
Regelverk	Verdipapirforskriften § 14-1 mv.
I kraft	01.10.2015
Omtale	De løpende oppgavepliktene for verdipapirforetak, forvaltningsselskaper for verdipapirfond og forvaltere av alternative investeringsfond er redusert. Slike selskaper skal nå rapportere til Finanstilsynet hvert halvår i stedet for hvert kvartal.

Tiltak 77	Enklere regler for oppdrettsnæringen
-----------	--------------------------------------

Departement	NFD
Forslag	Høring av forslag om opphevelse av forskrift om fordeling og avgrensning av produksjonskapasiteten i lakseoppdrettsnæringen
Forslagsdato	03.09.2014
Vedtak	Nærings- og fiskeridepartementet (FOR-2015-10-23-1215)
Vedtaksdato	23.10.2015
Regelverk	Akvakulturloven § 7 (FOR-2013-07-01-809 opphevet)
I kraft	23.10.2015
Omtale	Endringen innebærer at det ikke lenger vil stilles krav om søknad om erverv av 15 pst. eller mer av produksjonskapasiteten i Norge. Forslaget vil lette forvaltningens oppgaver med tilsyn og kontroll med hvor stor andel av produksjonskapasiteten i Norge enkeltsselskaper har. Samtidig vil rapporteringsbyrden reduseres for selskaper som omfattes av dagens regulering.

Tiltak 78	Forenkling av kommunale salgs- og skjenkebestemmelser
-----------	---

Departement	HOD
Forslag	Prop. 141 L (2014–2015). Endringer i alkoholoven og strålevernloven (varigheten på bevillinger mv. og laserpekere).
Forslagsdato	19.06.2015
Vedtak	Lowvedtak 13 (2015–2016) jf. Innst. 59 L (2015–2016)
Vedtaksdato	04.12.2015
Regelverk	Alkoholoven
I kraft	01.01.2016
Omtale	Tidligere var det slik at bevillingshavere måtte søke kommunene om bevilling etter hvert kommunevalg, uavhengig av om politikerne ønsket å endre salgs- og skjenkepolitikken eller ikke. Etter den nye ordningen kan den enkelte kommune selv bestemme om det må søkes om fornyelse av bevillinger, eller om alle eller enkelte bevillinger kan løpe videre uten ny søknad.

Tiltak 79	Forenkling av meldepliktene etter havne- og farvannsloven
-----------	---

Departement	SD
Forslag	Høring – forslag til forskrift om fartøys meldeplikter etter havne- og farvannsloven
Forslagsdato	31.08.2015
Vedtak	Samferdselsdepartementet (FOR-2015-12-21-1790)
Vedtaksdato	21.12.2015
Regelverk	Forskrift om fartøys meldeplikter etter havne- og farvannsloven (FOR-2015-12-21-1790)
I kraft	01.01.2016
Omtale	Alle meldepliktene etter havne- og farvannsloven er samlet i en forskrift. Dette vil forenkle fartøyets oversikt over meldingsplikter til myndigheter og hvilke forpliktelser som gjelder til enhver tid.

Tiltak 80	Forenklinger i virkemidler under jordbruksavtalen
-----------	---

Departement	LMD
I kraft	2014–2016
Omtale	Regjeringen har gjennomført en rekke endringer i jordbrukspolitikken, både gjennom de årlige jordbruksoppgjørene og i andre prosesser. I jordbruksoppgjørene de siste årene er det til sammen gjennomført 40 forenklingstiltak. Endringene har bidratt til å redusere det totale omfanget av ordninger, forenklet regelverket for eksisterende ordninger, spesialisert ordningene slik at færre virkemidler innrettes for å ivareta de enkelte landbrukspolitiske målene, og redusert tidsbruken både i forvaltningen og hos brukerne.

Tiltak 81	Endringer i beskatning av yrkesbiler
-----------	--------------------------------------

Departement	FIN
Forslag	Prop. 1 LS (2015–2016) Skatter, avgifter og toll 2016
Forslagsdato	25.09.2015
Vedtak	Finansdepartementet (FOR-2015-12-17-1717)
Vedtaksdato	17.12.2015
Regelverk	FSFIN Forskrift til skatteloven § 5-13 (FOR-1999-11-19-1158)
I kraft	01.01.2016
Omtale	Nye regler gjør beskatningen av privat bruk av yrkesbiler (varebil klasse II) mer fleksibel og forutsigbar, med mulighet for vesentlig forenkling. Man kan velge mellom en enkel sjablongmodell eller en konkret, individuell verdsettelse med tilhørende dokumentasjonsforpliktelser. Skattepliktig fordel for «ordinære firmabiler» (når ikke yrkesbruken krever at man disponerer varebil e.l.) skal fortsatt følge sjablonreglene for firmabil.

Bruker man bilen mye privat vil sjablongen normalt være et godt alternativ. Siden sjablong kan gi en uforholdsmessig stor beregnet fordel, er det også hensiktsmessig med en alternativ, individuell verdsettelsesmulighet. Kjører man lite privat vil det sannsynligvis lønne seg å bruke den individuelle modellen, men man må da ta den administrative byrden det innebærer. Individuell verdsettelse bygger på bruk av nye teknologiske løsninger for GPS-baserte elektroniske kjørebøker. Forslaget innebærer en klar forbedring av forutsigbarheten, og åpner for en forenkling og effektivisering for de næringsdrivende, deres arbeidstakere og for Skatteetaten.

Tiltak 82 Opphevelse av medieeierskapsloven	
Departement	KUD
Forslag	Prop. 39 L (2015–2016) Oppheving av lov om eierskap i medier og ny lov om åpenhet om eierskap i medier
Forslagsdato	11.12.2015
Vedtak	Lowvedtak 80 (2015–2016) jf. Innst. 339 L (2015–2016)
Vedtaksdato	07.06.2016
Regelverk	Medieeierskapsloven (opphevet)
I kraft	01.07.2016
Omtale	Opphevelse av medieeierskapsloven innebærer en betydelig forenkling og ressursbesparelse for eieraktørene i mediebransjen. De trenger nå ikke lenger å forholde seg til to ulike tilsyn og regelsett ved oppkjøp og sammenslåinger. Endringen innebærer at det bare er Konkurransetilsynet som skal føre tilsyn med fusjoner og oppkjøp i mediebransjen, etter de alminnelige reglene i konkurranseloven. Aktørene får dermed bare ett regelverk og ett tilsyn å forholde seg til ved fusjoner og oppkjøp, i stedet for to av hver som tidligere.

Tiltak 83 Ny skatteforvaltningslov	
Departement	FIN
Forslag	Prop. 38 L (2015–2016) Lov om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven)
Forslagsdato	11.12.2015
Vedtak	Lowvedtak 53 (2015–2016) jf. Innst. 231 L (2015–2016)
Vedtaksdato	27.05.2016
Regelverk	Skatteforvaltningsloven
I kraft	01.01.2017
Omtale	Skatteforvaltningsloven erstattet ligningsloven og samlet forvaltningsreglene på skatte- og avgiftsområdet. Rundt 60 forskrifter ble opphevet og samlet i én forskrift. Det bidrar til en forenkling av regelverket og en mer oversiktlig regelstruktur for brukerne. I tillegg blir begrepsbruken på tvers av skatteartene mer enhetlig. Dette bidrar til økt rettssikkerhet og en mer effektiv forvaltning.

Tiltak 84	Offentlige anskaffelser – administrative forenklinger
------------------	--

Departement	NFD
Forslag	Høring – Endring av lov og forskrifter om offentlige anskaffelser
Forslagsdato	12.06.2015
Vedtak	Nærings- og fiskeridepartementet
Vedtaksdato	17.03.2017
Regelverk	Anskaffelsesforskriften § 8-3 (FOR-2016-08-12-974)
I kraft	01.01.2017
Omtale	For innkjøpene som fremdeles må kunngjøres nasjonalt, innføres en ny og enklere prosedyre. Forhandlingsforbudet fjernes. Nye regler åpner for at leverandører og oppdragsgivere kan gå i dialog når det er behov for det for å få en god anskaffelse.

Tiltak 85	Offentlige anskaffelser – heving av terskelverdi
------------------	---

Departement	NFD
Forslag	Høring – Endring av lov og forskrifter om offentlige anskaffelser
Forslagsdato	17.03.2015
Vedtak	Nærings- og fiskeridepartementet
Vedtaksdato	12.08.2016
Regelverk	Anskaffelsesforskriften § 5-1 (2) (FOR-2016-08-12-974)
I kraft	01.01.2017
Omtale	Den nasjonale terskelverdien har økt fra 500 000 kroner til 1,1 mill. kroner. Det betyr at innkjøp under 1,1 mill. kroner ikke lenger må kunngjøres og følge detaljerte regler. Det nye regelverket betyr at oppdragsgiverne får større handlingsrom og fleksibilitet, noe som gjør offentlige anskaffelser enklere for alle parter.

Tiltak 86	Redusert oppbevaringstid for regnskapsførers oppdragsdokumentasjon
------------------	---

Departement	FIN
Forslag	Høring – Forslag om reduksjon av oppbevaringstiden for regnskapsførers oppdragsdokument
Forslagsdato	16.11.2016
Vedtak	Finanstilsynet (FOR-2017-04-06-454)
Vedtaksdato	06.04.2017
Regelverk	Forskrift om autorisasjon av regnskapsførere m.v. § 3-2 annet ledd (FOR-1999-02-08-196)
I kraft	11.04.2017
Omtale	Oppbevaringstiden for regnskapsførers oppdragsdokumentasjon er redusert fra ti til fem år. Dokumentasjon av brev og annen korrespondanse med oppdragsgiver hvor regnskapsførere har påpekt feil og mangler, skal likevel oppbevares i ti år, som tidligere.

Tiltak 87	Elektronisk tinglysing for eiendom
------------------	---

Departement	KMD, JD
Forslag	Prop. 53 L (2013–2014) Endringer i tinglyssingsloven mv. (elektronisk tinglysing)
Forslagsdato	21.03.2014
Vedtak	Lowvedtak 55 (2013–2014) jf. Innst. 192 L (2013–2014)
Vedtaksdato	18.04.2017
Regelverk	Tinglyssingsloven § 6 m.fl.
I kraft	18.04.2017
Omtale	Endringer i tinglyssingsloven åpner opp for at tinglysingen kan skje elektronisk. Tiltaket må ses i sammenheng med tiltak 44, Nytt system for elektronisk tinglysing, som er et gjennomført digitaliseringsprosjekt fra Kartverkets side.

Tiltak 88	Aksjelov – styremedlemmers tjenestetid
------------------	---

Departement	NFD
Forslag	Prop. 112 L (2016–2017) Endringer i aksjelovgivningen mv. (modernisering og forenkling)
Forslagsdato	21.04.2017
Vedtak	Lowvedtak 99 (2016–2017) jf. Innst. 366 L (2016–2017)
Vedtaksdato	06.06.2017
Regelverk	Aksjeloven § 6-6
I kraft	01.07.2017
Omtale	Endring i aksjeloven § 6-6 medfører at aksjeeiervalgte styremedlemmer kan velges for ubestemt tid. Dette innebærer en forenkling for mindre selskaper med stabil eier- og styresammensetning. Reglene for ansattevalgte styremedlemmer videreføres.

Tiltak 89	Aksjelov – særattestasjoner
------------------	------------------------------------

Departement	NFD
Forslag	Prop. 112 L (2016–2017) Endringer i aksjelovgivningen mv. (modernisering og forenkling)
Forslagsdato	21.04.2017
Vedtak	Lowvedtak 99 (2016–2017) jf. Innst. 366 L (2016–2017)
Vedtaksdato	06.06.2017
Regelverk	Aksjeloven §§ 2-18, 2-19, 4-24, 4-25, 10-9, 12-2, 12-6. Foretaksregisterloven § 4-4 bokstav h.
I kraft	01.07.2017

Omtale	Kravene til særattestasjoner er endret. Én av endringene er at også advokater og autoriserte regnskapsførere kan bekrefte aksjeinnskudd ved stiftelse og kapitalforhøyelse som utelukkende gjøres opp i penger (denne endringen trer i kraft 1.5.2018). Dette vil kunne medføre en utvidelse på tilbudssiden, slik at kostnadene ved attestasjoner trolig vil gå noe ned. Videre er krav til enkelte særattestasjoner opphevet. Dette medfører direkte besparelser for aksjeselskapene. I tillegg antas det at aksjeselskapene vil oppnå besparelser som følge av reduserte interne kostnader knyttet til tilrettelegging for den som skal gjennomføre kontrollen og avgi den uavhengige attestasjonen.
--------	---

Tiltak 90 Forenklet eiendomsmeglingslov	
Departement	FIN
Forslag	Prop. 158 L (2016–2017) Endringer i eiendomsmeglingsloven (forenklinger)
Forslagsdato	21.06.2017
Vedtak	Lowvedtak 4 (2017–2018) jf. Innst. 47 L (2017–2018)
Vedtaksdato	15.12.2017
Regelverk	Eiendomsmeglingsloven
I kraft	01.01.2018
Omtale	Endringene gjør det enklere for eiendomsmeglingsfortak å etablere filialer og gjøre endringer i ledelsen, uten at Finanstilsynets kontroll blir svekket. Loven legger også til rette for å ta i bruk elektronisk kommunikasjon og elektroniske medium, så lenge mottaker ønsker det. I tillegg ble reglene om tittelbruk forenklet, slik at alle med tillatelse til å drive eiendomsmegling etter loven eller i medhold av lovens overgangsregler, har lov til å kalle seg «eiendomsmegler».

11.4 Digitalisering mm. – ikke-estimerte tiltak

Tiltak 91	Mattilsynets regellesehjelp for lovdata og mobil løsning for smilefjes på serveringssteder
------------------	---

Departement	HOD
I kraft	01.03.2013 / 01.01.2016
Omtale	Mattilsynet har i samarbeid med Lovdata utviklet «regellesehjelp». Regellesehjelp er en funksjon for å fremheve bestemmelser i EØS-baserte forskrifter som iverksetter forordninger. Dette gjøres ved å nedtone tekst som bedrifter og privatpersoner ikke trenger å forholde seg til. Det er videre utviklet og fra 1.1.2016 tatt i bruk en ny mobil løsning for smilefjestilsyn på serveringssteder. Løsningen gjør at tilsynsarbeidet kan gjøres ferdig på stedet, og virksomhetene får resultatet umiddelbart. Resultatene fra tilsynet publiseres automatisk på matportalen.no.

Tiltak 92	Nettportal for arbeidsinnvandring og tjenesteimport
------------------	--

Departement	ASD
I kraft	14.06.2013
Omtale	Nettveiviseren workinnorway.no gir relevant informasjon og rettleiding knyttet til temaer som rekruttering, oppholdstillatelse og skatt for utenlandske arbeidstakere i Norge.

Tiltak 93	Innovasjon Norge – forenklet tjenesteportefølje og enklere kundedialog
------------------	---

Departement	NFD
I kraft	01.07.2013
Omtale	Innovasjon Norge har redusert antall tjenester de tilbyr vesentlig. Målet er en enklere og mer brukervennlig virkemiddelportefølje. I 2008 hadde Innovasjon Norge 86 ulike satsinger, programmer og tjenester i sin portefølje. I 2013 var antallet tjenester redusert til 39. Innovasjon Norge har siden kontinuerlig jobbet med å forenkle virkemiddelporteføljen og gjøre den mer oversiktlig og brukervennlig. Antallet enkelttjenester kan variere fra år til år og må sees i sammenheng med at Innovasjon Norge har hatt et økende antall oppdragsgivere og oppdrag de siste årene. Selskapet jobber kontinuerlig med å tilpasse tjenestetilbudet sitt til endringer i næringslivets behov. I 2017 lanserte selskapet en ny kundetilfredshetsundersøkelse som vektlegger kundenes opplevelse av dialog med selskapet. Selskapet er i dag i gang med å digitalisere alle sine tjenester og kundedialog.

Tiltak 94	Elektronisk søknad for maritime sertifikater
------------------	---

Departement	NFD
I kraft	01.08.2013
Omtale	Sjøfartsdirektoratet har lansert en elektronisk løsning for søknad om maritime sertifikater. Sjøfolk kan nå logge seg på via Sjøfartsdirektoratets nettsider www.sjofartsdir.no . Pålogging og skjemautfylling skjer i Altinn. Det forenkler prosessen for sjøfolkene og gjør dokumentkontrollen i Sjøfartsdirektoratet mindre ressurskrevende.

Tiltak 95	Team Norway – enklere å satse i utlandet
------------------	---

Departement	NFD
I kraft	19.08.2013
Omtale	I Norge koordinerer Nærings- og fiskeridepartementet samarbeidet i Team Norway hvor også Utenriksdepartementet, Olje- og energidepartementet og Kunnskapsdepartementet deltar. Formålet med «Team Norway» er å samle alle gode krefter som arbeider for norsk næringsliv i utlandet og gi en bedre koordinert og mer enhetlig støtte til norske økonomiske interesser i utlandet. Det betyr bl.a. utveksling av informasjon og erfaring, og gjennomføring av felles arrangementer og fremstøt overfor andre land. Det eksisterer Team Norway-grupper ved de fleste utenriksstasjoner i land med en betydelig tilstedeværelse av norsk næringsliv.

Tiltak 96	Tilsynsapp for byggesaker
------------------	----------------------------------

Departement	KMD
I kraft	11.11.2013
Omtale	Direktoratet for byggkvalitet har utviklet en app for kommunalt tilsyn i byggesaker. Appen har sjekklister for ulike fagområder, og brukeren kan selv laste opp relevant regelverk og annen dokumentasjon som er nyttig for tilsyn. Tilsynsrapporten kan lages og sendes på epost straks tilsynet er gjennomført. Hvert tilsyn som opprettes knyttes til egne tilsynsførere og egne kommuner. Tilsynsappen er laget etter modell fra Trondheim kommune. Erfaringene er at appen både har effektivisert og gitt bedre kvalitet på tilsynsarbeidet i byggesaker.

Tiltak 97	Kontaktregister i Altinn
------------------	---------------------------------

Departement	NFD
I kraft	21.11.2013

Omtale	Registeret er etablert for å ivareta varslingskravet i eForvaltingsforskriften. Kontaktregisteret som varslingssenter er en forutsetning for at Brønnøysundregistrene og alle andre tjenesteeiere skal kunne sende ut elektroniske vedtak til enheter i Altinn. Alle enheter i Enhetsregisteret (ca. 1 mill. fordelt på næringsliv, frivillig sektor og offentlig sektor) har nå fått opprettet en Enhetsprofil i Altinn. Enhetsprofilen kan også fungere som varslingssenter utenfor Altinn. Enhetsprofilen gjør det mulig for enhetene å legge inn mobilnummer og e-postadresser for inntil 20 kontakter i hver bedrift. Det muliggjør varsling av de rette personene i enheten når f.eks. en melding eller et skjema ligger klar til behandling i Altinns meldingsboks. Den egenregistrerte elektroniske kontaktinformasjonen vil bare være tilgjengelig for offentlige etater, slik at enhetene og organisasjonene unngår at kontaktinformasjonen kan misbrukes.
--------	---

Tiltak 98 Gründerportal for enklere bedriftsetablering

Departement	KMD, NFD
I kraft	26.11.2013
Omtale	Innovasjon Norge har utviklet portalen i samarbeid med Altinn og andre aktuelle aktører. Portalen, bestående av nye nettsider (innovasjon norge.no/no/grunder/) og en telefontjeneste «Gründertelefonen» ble lansert 26. november 2013. Målet er å hjelpe gründere med forretningsutvikling og med å finne frem til relevant informasjon og tilbud i hele Norge.

Tiltak 99 E-farledsbevis for skipsfarten

Departement	SD
I kraft	05.12.2013
Omtale	Fartøyer over en viss størrelse er lospliktige når de seiler innenfor Norges grunnlinje (fastlandet og Svalbard). En navigatør med gyldig farledsbevis kan i flere tilfeller ivareta denne losplikten uten å bruke los. Mindre papir, bedre oversikt og hurtigere kommunikasjon er oppnådd etter at Kystverket gikk over til en digital farledsbevisordning i desember 2013: e-farledsbeviset. Ved innføring av e-farledsbevis kan man søke og administrere eget farledsbevis i det nettbaserte meldingssystemet SafeSeaNet Norway (se tiltak 104). Det er mulig å bruke informasjon som allerede er registrert i SafeSeaNet Norway, som dokumentasjon for farledsbevis. Med et tastetrykk kan søkeren levere alle registreringer som vedlegg til sin søknad.

Tiltak 100 Skatte- og mva.-attest via Altinn

Departement	FIN
I kraft	17.10.2014
Omtale	Skatteattestene måtte før bestilles hos Skatteetaten eller kemneren. Skattyteren fikk så tilsendt én attest for merverdiavgift og én for skatt, begge på papir. Dette var lite brukervennlig. Skatteetaten har lansert selvbetjeningsløsning for bestilling av attester. Fra og med høsten 2014 kan man bestille attest for skatt og merverdiavgift via Altinn. Flere attesttyper vil bli gjort tilgjengelige etter hvert. Skatte- og mva.-attesten produseres samme dag som bestillingen og sendes elektronisk til den enkeltes meldingsboks i Altinn.

Tiltak 101	Digital informasjon for fiskere
-------------------	--

Departement	NFD, SD
I kraft	01.01.2015
Omtale	Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond og BarentsWatch lanserte tjenesten FiskInfo i 2015, en digital tjeneste for fiskere hvor offentlig informasjon legges rett inn i fiskernes kartplotter. Tjenesten skal gi brukeren korrekt og oppdatert informasjon på riktig kanal. Informasjon om redskapsposisjoner, AIS-posisjoner, iskant, stengte områder, havbunnsinstallasjoner, planlagt og pågående seismikk kan lastes ned på kartplotteren. FiskInfo oppdateres med nye funksjoner jevnlig, og gjør arbeidshverdagen enklere for fiskere.

Tiltak 102	Digital innmelding for kystfiskeflåten
-------------------	---

Departement	NFD
I kraft	01.02.2015
Omtale	Fiskeridirektoratet har utviklet en kystfiske-app som er en mobil plattform for digital innmelding for kystflåten. Fiskere har tidligere ført fangsten enten inn i papirdagbok eller rapportert aktivitet per sms-meldinger. Nå kan de registrere fangsten ute på feltet via kystfiske-appen. Dette er en forenkling som også bidrar til å forebygge lovbrudd.

Tiltak 103	Forenklet søknad for statlige forskningsmidler
-------------------	---

Departement	NFD, OED, LMD, KMD
I kraft	01.05.2015
Omtale	Alle bedrifter, uansett bransje eller størrelse, skal nå kunne bruke samme, forenklede søknad for statlige forskningsmidler. Til nå har det vært mange utlysninger, med ulike frister og skjemaer. Fra nå av blir det én utlysning og én frist. Tidligere har det tidvis vært vanskelig å finne frem i de mange forskningsprogrammene som er opprettet. Bedriften beskriver nå prosjektet og sender til Forskningsrådet, som tar søknaden videre til riktig program. Denne endringen gjør det enklere å søke om forskningsmidler, særlig for mindre bedrifter.

Tiltak 104	Nasjonal meldingsportal for skipsfarten (SafeSeaNet)
-------------------	---

Departement	SD
I kraft	01.06.2015
Omtale	SafeSeaNet Norway er utviklet av Kystverket som en nasjonal meldingsportal for skipsfarten og ble etablert i 2005. Kystverket lanserte 1. juni 2015 en ny og forbedret versjon av SafeSeaNet Norway som inkluderer digitale skipsmeldinger også til havner. Fra før kunne skipsfarten sende digitale meldinger til Tollvesenet, Sjøfartsdirektoratet, Forsvaret og Politiet. Før lanseringen av havnemodulen har mange havner mottatt disse meldingene via e-post og telefon. Løsningen er i tråd med EUs rapporteringsdirektiv for skip. Digitaliserte skipsmeldinger reduserer det administrative arbeidet om bord og bidrar til økt sjøsikkerhet. Som brukere av SafeSeaNet Norway får havnene full digital oversikt over relevant informasjon knyttet til skipet og dets anløp og avgang.

Tiltak 105 KS SvarUT – bruk av Altut-funksjonen i Altinn i kommunene

Departement	KMD
I kraft	01.01.2016
Omtale	KS tilbyr SvarUt til alle kommuner og fylkeskommuner, og også andre offentlige virksomheter. Med dette får kommunene et effektivt verktøy for å sende utgående post, digitalt eller som brevpost, til innbyggere og organisasjoner – og på en svært enkel måte. SvarUt tjenesten benyttes av 350 kommuner per mars 2017. Saksbehandlingen i kommunen blir mer effektiv ved at brev sendes elektronisk. Innbygger eller næringsliv kan motta brev digitalt få sekunder etter at saksbehandler har ferdigstilt saken. Ved at brev sendes digitalt spares miljøet med hensyn til transport og bruk av papir. Løsningen er bygget opp med bruk av Altinn og ID-porten og gir mulighet for en sikker forsendelse.

Tiltak 106 Elektronisk løsning for beregning av gevinst/tap ved salg av eiendom

Departement	FIN
I kraft	01.01.2016
Omtale	Skatteetaten har utviklet en elektronisk løsning for beregning av gevinst/tap ved salg av eiendom. Løsningen bygger på at etaten tar kontakt med skattyter med en gang et salg av bolig- eller fritidseiendom er gjennomført, og at dialogen med skattyter er elektronisk.

Tiltak 107 Elektronisk fakturering av engangsavgift for kjøretøy

Departement	FIN
I kraft	01.01.2016
Omtale	For engangsavgift (registreringsavgift), som betales ved første gangs registrering av bil i Norge, ble det innført en løsning med automatisert beregning og elektronisk betaling fra 1. januar 2016 på Skatteetatens hjemmeside.

Tiltak 108 Nettjenesten Fiskehelse

Departement	SD, NFD
I kraft	22.06.2016
Omtale	Mattilsynet har sammen med Kystverket utviklet nettjenesten Fiskehelse på Barentswatch. Gjennom bruk av data fra Mattilsynet, Fiskeridirektoratet og andre er det laget et interaktivt kart som viser indikatorer for fiskehelsestatusen i oppdrettsnæringen. Dermed kan man følge utviklingen av lakselus, PD og ILA samlet og hos hver enkelt oppdretter. Nettjenesten har blitt et viktig verktøy for oppdrettsaktører og forvaltning, i tillegg til media og andre interesserte.

Tiltak 109 Betalingsløsning for patenter i Altinn

Departement	NFD
I kraft	07.09.2016
Omtale	Patentstyret tilbyr nå elektronisk betaling for alle som søker om enerett til oppfinnelser, varemerker og design. I tillegg kan alle som har oppnådd rettigheter, betale fornyelsesavgift elektronisk via Altinn. Betalingsløsningen er den første i sitt slag i Altinn og vil gi samfunnsøkonomiske gevinster gjennom kortere saksbehandlingstid, mindre administrasjon og færre henleggelse på grunn av manglende betaling.

Tiltak 110 Digital kundeportal for togselskaper

Departement	SD
I kraft	09.12.2016
Omtale	Kundeportalen gir Bane NORs kunder, dvs. jernbaneforetakene og terminaloperatørene, tilgang til informasjonen og tjenestene de trenger for å løse sine oppgaver. Her finner man fakturaer, avtaler, møtereferater og ett sted der man kan klage på årsakskoder satt av operativ ledelse. Intensjonen med kundeportalen er at samhandling, informasjonsflyt og effektivitet mellom infrastrukturforvalter og operatører skal bli bedre.

Tiltak 111 Forenklinger og videreutvikling i Altinn

Departement	NFD
I kraft	2013–2017
Omtale	Det er gjennomført en rekke forbedringer og utvikling av funksjonalitet i Altinn i perioden. De fleste tiltakene dreier seg om overgangen fra papirbasert til elektronisk rapportering. Eksempler på forbedringer er: Signeringskravene i Enhetsregisteret og Foretaksregisteret er forenklet, ny funksjon gir bedre oversikt over varsler fra Samordnet registermelding, tjenestene for enkelte selskapsformer er utvidet, og det er utviklet en mobilbasert Altinn-app. Mot slutten av 2017 ble også designet av Altinns hjemmesider forbedret, hvor hensikten var å gjøre Altinn enklere og mer oversiktlig for brukerne.

Tiltak 112 Elektronisk omberegning av inn- og utførselsdeklarasjoner

Departement	FIN
I kraft	01.01.2017
Omtale	Inn- og utførselsdeklarasjoner i forbindelse med inn- og utførsel av varer kan i all hovedsak leveres elektronisk i det egne fortollingssystem TVINN. Et fåtall av disse deklarasjonene er gjenstand for ulike omberegninger. Det er nå utarbeidet en løsning der næringslivet kan sende inn også slike søknader elektronisk til Tolletaten. Dette vil bidra til mer effektiv oppgaveløsning for både næringslivet og Tolletaten.

Tiltak 113 Vegvesenet – elektronisk bestilling og betaling via Din side

Departement	SD
I kraft	2014–2017
Omtale	Det skjer rundt 1 mill. eierskifter av biler, campingvogner og tilhengere i løpet av et år. Gjennom Vegvesenets portal Din side kan man blant annet fra 2014 bestille vognkort, fra 2015 levere salgsmelding og fra 2017 omregistrere kjøretøy elektronisk. Nye og brukte kjøretøy kan også registreres elektronisk hos kjøretøyforhandlere som har avtale om dette med Statens vegvesen.

Tiltak 114 Modernisering av skatteetatens systemer for forskuddsutskrivning og skatteberegning (SOFUS)

Departement	FIN
I kraft	01.01.2017
Omtale	Prosjektet skal bl.a. bidra til et raskere skatteoppgjør, færre feil og riktigere skatteberegning. Moderniseringen vil gjøre forskudds- og skatteberegningssystemene mindre sårbare og mer brukervennlige ved at forskuddstrekk blir justert automatisk og mer presist. Færre skattytere vil dermed få restskatt. Moderniseringen vil også gi raskere behandling av skattytere med skatteforhold i flere land og sikre riktigere skatteberegning for disse. Moderniseringen vil i tillegg legge det tekniske grunnlaget for å gi skattyterne et raskere skatteoppgjør.

Tiltak 115 Elektronisk overføring av operativ informasjon til jernbaneforetak (OTI)

Departement	SD
I kraft	01.03.2017
Omtale	Bane NOR SF har innført nye verktøyer for å gjøre bestilling (innført mars 2013), tildeling og fordeling (innført mars 2017) av sportilgang mer effektiv. Dette gjør at man både sparer tid og papir og effektiviserer arbeidsprosessene. Nytt distribusjonsverktøy gir en automatisert og målrettet elektronisk utsendelse av informasjon til den det gjelder, i stedet for manuell distribusjon av papirer og dokumenter som halvårlige ruteplaner med rettelsesblader i en tjenesterutebok.

Tiltak 116 Bedre informasjon og rettledning om registrering av foretaksnavn, varemerke og domenenavn

Departement	NFD
I kraft	16.03.2017
Omtale	Patentstyret, Norid og Brønnøysundregistrene har gått sammen om å lage tjenesten Navnesøk for å bidra til en god start for nyetablerere og gründere. Tjenesten gjør det enklere for nyetablerere og gründere å sjekke om domenenavn, foretaksnavn og varemerke er ledig. Tjenesten gjør søk mot tre forskjellige registreringstjenester, og sammenstiller resultatene – alt på ett sted og i ett søk.

Tiltak 117	Nytt forvaltningssystem for produksjonstilskuddene og avløsertilskuddet
-------------------	--

Departement	LMD
-------------	-----

I kraft	01.04.2017
---------	------------

Omtale	Årlig treffes det om lag 75 000 enkeltvedtak som genererer utbetalinger av ca. 9 mrd. kroner av produksjons- og avløsertilskudd. Det nye fagsystemet for produksjonstilskuddene og avløsertilskuddet, med elektroniske søknader, forenkler søknadsprosessen vesentlig for brukerne. Dette gir gevinster i behandling og kontroll frem til utbetaling. Systemet vil også bli mer driftssikkert og næringen vil få en betydelig del av tilskuddsmidlene utbetalt tidligere på året. Det nye fagsystemet for produksjonstilskuddene ble tatt i bruk våren 2017, med første utbetaling i februar 2018.
--------	--

Noter

- 1 Nærings- og handelsdepartementet (2012). Pressemelding 26.3.2012.
- 2 Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Meld. St. 27 (2015–2016), kap. 9.
- 3 PwC, London Economics & Ecorys (2011). Public procurement in Europe. Cost and effectiveness. A study on procurement regulation. Prepared for the European Commission, March 2011.
- 4 Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2016). Instruks om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen). Fastsatt ved kongelig resolusjon 19. februar 2016.
- 5 Nærings- og fiskeridepartementet. Etablering av og vedtekter for Regelrådet FOR-2015-12-11-1903. Fastsatt ved kongelig resolusjon 11. desember 2015.
- 6 Norsk Regnskapsstiftelse (2008). Gjennomgang av bokføringsregelverket. Forslag fra Bokføringsstandardstyret. Delrapport II – Forslag til endringer i bokføringsloven og bokføringsforskriften.
- 7 Opinion (2017). Bedriftsundersøkelsen 2017. Utarbeidet på oppdrag av Revisorforeningen, NHO og Regnskap Norge.
- 8 DNV GL (2015). Gevinstpotensialet i et felles konsept for informasjonsforvaltning i offentlig sektor. Report No.: 1, Rev. 1.0.
- 9 Finansdepartementet. Prop. 1 S (2017–2018).
- 10 Haare, Harald (2014). Samfunnets besparelse ved overgang til elektronisk faktura. Norges Bank, Staff Memo No 7/14.
- 11 Nærings- og fiskeridepartementet. Meld. St. 19 (2016–2017) Opplev Norge – unikt og eventyrlig.
- 12 Erhvervsministeriet (2018). Regeringen styrker arbeidet med at fjerne erhvervslivets byrder. Pressemeldelse, 20.3.2018.
- 13 Department for Business, Innovation and Skills (2016). Business Impact Target. Written statement - HCWS574.
- 14 Ministry of Economic Affairs (2018). Better Regulation. Towards a Responsible Reduction in the Regulatory Burden between 2012–2017.
- 15 Europakommisjonen (2015). Better regulation for better results – An EU agenda. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, COM(2015) 215 final.
- 16 Europakommisjonen (2018). Contribute to law-making. Internett (lest 15.3.2018): https://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_en
- 17 Europakommisjonen (2017). Better Regulation Guidelines. Commission staff working document, SWD (2017) 350.
- 18 Regulatory Fitness and Performance (REFIT) programme: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-and-less-costly_en
- 19 Enkelte forenklingstiltak kan påvirke inntektsgrunnlaget for private aktører som leverer tjenester til næringslivet. For eksempel vil tiltaket som gir mulighet for fravalg av revisjon, kunne påvirke revisjonsbransjens inntekter. I kalkylene er det ikke tatt hensyn til slike indirekte effekter.
- 20 Stortingets lowedtak blir imidlertid først lov når det er sanksjonert av Kongen, jf. Grunnloven § 78.

Utgitt av:

Nærings- og fiskeridepartementet

Offentlige institusjoner kan bestille flere eksemplarer fra:

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Internett: www.publikasjoner.dep.no

E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no

Telefon: 222 40 000

Publikasjonskode: W-0024 B

ISBN 978-82-691323-1-1

Design og ombrekking: Konsis Grafisk

Trykk: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

06/2018 – opplag 100

